

DERLEME ÇALIŞMASI**Yazar Katkı Oranı:**

- A) Çalışma Tasarımı
B) Veri Toplama
C) Veri Analizi
D) Makale Yazımı
E) Eleştirel Okuma

Gönderim Tarihi:

2 Nisan 2025

Kabul Tarihi:

27 Mayıs 2025

Çevrimiçi Yayın Tarihi:

18 Haziran 2025

e-ISSN: 3023-5359

Doi Numarası:

10.70701/makusbd.1669332

Türk Hukukunda Sporcuların Alacak Yönetimi ve Hukuki Niteliği

Ali Serdar Yücel^{1 A-B-C-E}, Onur Baykan^{2 B-C-D}, Murat Korkmaz^{3 B-D-E},
Mihalis Michael Kuyucu^{4 B-D-E}

¹Fırat Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Spor Yöneticiliği Bölümü, Elazığ / Türkiye, asyucel@firat.edu.tr

²İstanbul Barosu, Serbest Avukat, İstanbul / Türkiye, av.onurbaykan@hotmail.com

³Güven Plus Grup Danışmanlık A.Ş. İstanbul / Türkiye, hakanmuratkorkmaz34@gmail.com

⁴İstanbul Galata Üniversitesi, Sanat ve Sosyal Bilimler Fakültesi, Halkla İlişkiler ve Reklamcılık Bölümü, İstanbul / Türkiye, michaelkuyucu@gmail.com

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, sporcuların alacaklarını korumaya yönelik Türk Hukuku'ndaki mevzuatları inceleyerek literatüre katkı sağlamaktır. Bu çalışmanın amacı doğrultusunda Türk spor hukukundaki yasal düzenlemeler incelenerek sporcuların kulüpler ve spor organizasyonları ile olan ilişkilerinde karşılaştıkları alacak sorunları ele alınmıştır. Yine bu alandaki yasal çerçeve çalışma kapsamında detaylandırılmıştır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi kullanılmıştır. Bu doğrultuda hazırlanan çalışma, sporcuların haklarını koruyabilmeleri için gerekli olan mevcut yasal düzenlemelerin ve uygulamaların kendi kapsamında kapsamlı bir değerlendirmesidir. Çalışmanın bulguları açısından değerlendirildiğinde, sporcu sözleşmelerinin özellikle spor yönetiminde kilit rol oynadığı ve bu sözleşmelerin İş Hukuku kapsamında ele alındığı görülmektedir. İşçi-işveren ilişkisine benzer şekilde değerlendirilen sporcu sözleşmeleri, kulüplerle olan mali ilişkiyi düzenlemektedir. Bu kapsamda sporcuların alacaklarını tahsil edebilmeleri için hukuki güvence sağlanmaktadır. Sporcuların alacaklarının tahsili sürecinde sporcular genel olarak alacaklı konumundadır. Bu durum borçlar hukuku kapsamında korunmaktadır. Dolayısıyla sporcular alacaklarını tahsil etmek için mahkemeye başvurma hakkına sahiptir. Çalışma ayrıca sporcuların alacaklarının korunması için federasyonların ve spor kuruluşlarının sorumluluklarını artıran birçok düzenleme olduğunu ortaya koymaktadır. Çalışmada elde edilen sonuçlara göre, sporcuların haklarının korunması için mevcut yasal düzenlemelerin önemi ortaya çıkmış ve vurgulanmıştır. Alacak yönetiminin mevcut mevzuata uygun olarak sürdürülmesinin gerekliliği tespit edilmiş ve bu doğrultuda önerilerde bulunulmuştur. Bu çalışma, Türk Hukuku'nda sporcuların hak ve alacaklarının korunması için mevcut mevzuatın ve alınması gereken yasal tedbirlerin önemine dikkat çekmekte ve sporcuların haklarının güvence altına alınması gerektiğine dikkat çekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Alacak yönetimi, Borç ilişkileri Sporcular, Sporcu sözleşmeleri, Türk hukuku

Management of Athletes' Receivables and Their Legal Nature Under Turkish Law**ABSTRACT**

The purpose of this study is to contribute to the literature by examining the legislation in Turkish Law to protect the receivables of athletes. For the purpose of this study, the legal regulations in Turkish sports law are examined and the problems of receivables encountered by athletes in their relations with clubs and sports organizations are discussed. Again, the legal framework in this field is detailed within the scope of the study. Document analysis, one of the qualitative research methods, was used in the study. The study prepared in this direction is a comprehensive evaluation of the current legal regulations and practices necessary for the athletes to protect their rights within its scope. When evaluated in terms of the findings of the study, it is seen that athlete contracts play a key role especially in sports management and these contracts are handled within the scope of Labor Law. Athlete contracts, which are evaluated similar to the labor-employer relationship, regulate the financial relationship with the clubs. In this context, legal assurance is provided for the athletes to collect their receivables. In the process of collecting the receivables of the athletes, the athletes are generally in the creditor position. This situation is protected under the law of obligations. Therefore, athletes have the right to apply to the court in order to collect their receivables. The study also reveals that there are many regulations that increase the responsibilities of federations and sports organizations in order to protect the receivables of athletes. According to the results obtained in the study, the importance of existing legal regulations for the protection of the rights of athletes has been revealed and emphasized. The necessity of maintaining the receivables management in accordance with the current legislation has been determined and suggestions have been made in this direction. The importance of making athlete contracts more inclusive and detailed in the context of the responsibilities of sports organizations and the rights of athletes was also emphasized at the end of the study. This study draws attention to the importance of the current legislation and the legal measures to be taken to protect the rights and receivables of athletes in Turkish Law and draws attention to the need to secure the rights of athletes.

Key Words: Receivables management, Debt relationships, Athletes, Athlete contracts, Turkish law

Giriş

Türk hukuku, sporcuların alacak yönetimi ve hukuki niteliği konusunda önemli düzenlemelere sahiptir. Spor, Türkiye'de büyük bir öneme sahip olup bu alanda faaliyet gösteren sporcuların haklarının ve alacaklarının korunması hukuki bir gerekliliktir. Bu bağlamda, sporcuların alacaklarının yönetimi ve hukuki niteliği, spor hukuku içinde kritik bir rol oynamaktadır. Sporcuların alacakları, genellikle sporcu sözleşmeleri aracılığıyla düzenlenmekte ve bu sözleşmelerin hukuki niteliği, iş hukuku çerçevesinde değerlendirilmektedir. Türk hukuk sisteminde sporcuların alacaklarını ve bu alacakların hukuki boyutunu incelemeyi amaçlayan çalışmada, sporcuların alacaklarının tahsilatı ve hukuki korunması için başvurabileceği yasal yollar da değerlendirilmiştir. Bu çalışmada, Türk hukuku içinde sporcuların alacak yönetimi ve hukuki niteliği konusundaki mevcut düzenlemeleri ve bu alandaki potansiyel sorunlar ele alınarak, sporcuların haklarının hukuki boyutu ortaya koyulmaya çalışılmıştır.

Yöntem

Sporcuların alacaklarının yönetimi ve hukuki niteliği, Türk Hukuku'nda sürekli bir gelişim sürecindedir ve bu alandaki değişiklikler sporcuların haklarını korumayı hedefler. Bu araştırma, güncel yasa ve düzenlemelere dayalı olarak sporcuların alacaklarının yönetimi ve hukuki niteliği konusundaki hukuki uygulamaları incelemektedir. Sporcuların haklarını korumak için kullanabilecekleri mevcut yasal araçların ve hukuki süreçlerin güncel durumunu anlamak, sporcuların alacaklarını koruma ve hukuki haklarını savunma süreçlerinde kritik bir

öneme sahiptir. Bu nedenle, sporcuların bu alandaki güncel yasal düzenlemeleri ve uygulamaları dikkate alması, haklarını daha etkili bir şekilde savunmalarına yardımcı olacağı düşünülmektedir.

Amaç

Bu çalışma, Türk Hukuku'nda sporcuların alacak yönetimi ve hukuki niteliğinin nasıl düzenlendiğini anlamak ve sporcuların haklarını korumak amacıyla geliştirilen hukuki mevzuatı incelemek üzere tasarlanmıştır. Spor alanındaki yasal düzenlemeler, sporcuların alacaklarını ve ilişkilerini düzenlemekte kritik bir rol oynamaktadır. Bu çalışma, spor hukuku alanında literatüre katkıda bulunmayı hedeflerken, sporcuların haklarını korumaya yönelik mevcut yasal çerçeveyi analiz ederek, sporcuların adil ve güvence altında bir ortamda spor yapmalarını teşvik etmeyi amaçlamaktadır.

Kapsam

Çalışmanın kapsamı, Türk Hukuku'nda sporcuların alacaklarının yönetimi ve hukuki niteliği ile ilgilidir. Araştırma, sporcuların alacaklarının hukuki boyutunu ve yönetimini ele alarak, bu konuda mevcut yasal düzenlemeleri, sporcuların haklarını ve ilişkilerini düzenleyen yasaları ve hukuki uygulamaları incelemeyi amaçlamaktadır. Aynı zamanda, sporcuların alacaklarını korumak için başvurabilecekleri hukuki yolları ve bu süreçte karşılaşılabilecekleri sorunları da içermektedir. Bu kapsamda, sporcuların alacak yönetimi ve hukuki niteliği ile ilgili güncel yasa ve düzenlemeler, mahkeme kararları, sporcu sözleşmeleri ve diğer ilgili belgeler incelenmiştir. Bu çalışma, sporcuların haklarını koruma ve sporun

BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ

hukuki boyutunu anlama amacını taşımaktadır.

Araştırmanın Kısıtları

Birçok bilimsel çalışmada bilimsel araştırmaların çeşitli kısıtlılıkları veya sınırlamaları bulunmaktadır. Bu kısıtlılıklar, araştırmanın tasarımıyla kaynaklanabileceği gibi, veri toplama, analiz veya yorumlama aşamalarında da ortaya çıkabilmektedir. Bilimsel araştırmalarda yaygın kısıtlılık türleri bulunmaktadır. Bu kısıtlılıklar, bilimsel araştırmaların her aşamasında dikkate alınmalı ve araştırmanın sonuçları yorumlanırken bu sınırlamaların etkileri göz önünde bulundurulmalıdır. Aynı zamanda araştırmacılar, bu sınırlamaları minimize etmek veya çalışmanın gücünü artırmak için uygun yöntemler ve stratejiler kullanmalıdır. Bu hazırlanan çalışmada aşağıda ifade edilen bazı kısıtlamalar yer almaktadır. Araştırmanın bir kaynak ve başvuru referans olarak kullanılması halinde kullanıcıların aşağıdaki kısıtlamaları dikkate alarak hareket etmesi hazırlanacak çalışmaların niteliği üzerinde önemli faydalar yaratacaktır.

Kapsam Sınırlaması

Araştırma, sınırlı bir zaman çerçevesinde gerçekleştirilmiştir ve bu nedenle Türk Hukuku'ndaki sporcuların alacak yönetimi ve hukuki niteliği konusundaki tüm yasal düzenlemeleri kapsamayabileceği düşünülmektedir.

Güncellik

Araştırma, araştırma konusuna ilişkin literatür taraması yapıldığında birçok çalışmanın 2021 yılına kadar olan bilgilere dayandığını göstermektedir. Bu durumun 2020 yılı içerisinde Türkiye'de aktif olarak görülen ve toplumun büyük çoğunluğunu etkisi altına

alan COVID-19 Pandemisinin neden oluşturduğu sorunlar nedeniyle ortaya çıktığını düşünmekteyiz. Bu nedenle, daha 2021 yılı sonraki yasal değişiklikler ve güncellemeler bu çalışmanın dışında kalmış ve kısıtlı olarak değerlendirilmiştir.

Veri Erişimi

Bazı mahremiyet nedenleri veya hukuki sınırlamalar nedeniyle, tam erişim sağlanamayan veya sınırlı bilgilere erişim sağlanamayan kaynaklar araştırma kapsamında değerlendirilmemiştir. Bu türde literatürde bulunan ve kişisel veri özelliği taşıyan, toplumsal olumsuzluk yaratabileceğini düşündüğümüz bazı çalışma ile doktrin bilgileri çalışmada daha sade halde kullanılmış ve yorumlanmıştır. Bu durum veri erişimini de kısıtlamıştır.

Dil Kısıtlamaları

Araştırma da kullanılan kaynakların tamamına yakını Türkçe kaynak ve literatürden oluşmaktadır. Türk Hukuku'nda sporcuların alacak yönetimi ve hukuki niteliği konusundaki yabancı dilde hazırlanmış diğer literatürde yer alan çalışmalar Türkçeye çevrilerek sadeleştirilmiştir. Bu nedenle Türkçe dışında hazırlanan ve literatürde bulunan çalışmaların orijinal hali ile Türkçeye çevrilmiş hali arasında yorumsal farklılıklar bulunmaktadır.

Mevzuatın Karmaşıklığı

Türk Hukuku'ndaki sporcuların alacak yönetimi ve hukuki niteliği konusu oldukça karmaşık bir alanı oluşturmaktadır. Ve farklı spor branşları ve organizasyonlar arasında farklılıklar görülmektedir. Bu nedenle, araştırma kapsamında yer alan bazı bilgiler tüm detayları kapsamamaktadır.

Bu kısıtlamalar, araştırmanın sınırlarını ve sonuçların genel geçerliğini

BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ

etkilememektedir. Ancak, çalışma Türk Hukuku'ndaki sporcuların alacak yönetimi ve hukuki niteliği konusundaki temel bilgiyi sunmaktadır.

LİTERATÜR TARAMA VE KURAMSAL ÇERÇEVE

Sporcu Sözleşmelerinin Hukuki Niteliği ve İş Hukuku İlişkisi

Spor, insanlık tarihinin en eski aktivitelerinden biridir ve günümüzde dünya genelinde büyük bir endüstri haline gelmiştir. Sporun bu kadar büyük bir endüstri olması, sporcuların, spor kulüpleriyle yaptıkları sözleşmelerin hukuki niteliği ve iş hukuku ile ilişkisinin giderek daha fazla önem kazanmasına neden olmuştur (Bozkurt, 2010, s. 165-190).

Sporcu sözleşmeleri, sporcular ile spor kulüpleri arasındaki hukuki ilişkiyi düzenleyen belgelerdir¹. Bu sözleşmeler, sporcuların kulüplere katılımını, maaşlarını, performans bonuslarını, yükümlülüklerini ve haklarını belirler. Sporcu sözleşmelerinin hukuki niteliği, birçok ülke ve hukuk sistemine göre farklılık gösterebilmektedir. Bazı ülkelerde bu sözleşmeler sporcu ile kulüp arasında bir “iş” sözleşmesi olarak

kabul edilirken, diğerlerinde spor hukuku veya spor federasyonlarının düzenlemeleri altında özel bir hukuki statüye sahip olabilmektedir (Bozkurt, 2010, s. 165-190).

İşte bu noktada iş hukuku devreye girmektedir. Sporcu sözleşmeleri, genellikle sporcuların profesyonel bir kariyere sahip olmaları nedeniyle iş hukuku ile yakından ilişkilidir. Bu sözleşmeler, sporcuların işverenleri olan kulüplerle ilişkilerini düzenler ve iş hukukunun temel prensipleri, sözleşme ihlalleri, işten çıkarmalar ve tazminatlar gibi konularda uygulanır. Sporcu sözleşmelerinin hukuki niteliğini ve iş hukuku ile nasıl ilişkilendirildiğini anlamak için temel bir çerçeveye hakim olmak gerekir (Akbulut, 2017).

Sporcu sözleşmeleri, sporun büyüklüğü ve karmaşıklığı göz önüne alındığında hukuki açıdan karmaşık ve önemli belgeler içerisindedir. Bu belgelerin iş hukuku ile ilişkisi hem sporcuların hem de kulüplerin haklarını ve yükümlülüklerini korumak için ayrıntılı bir incelemeyi gerektirmektedir (Doğu, 2020).

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu’nun 2017/21 E., 2020/535 K., 07.07.2020 tarihli kararına

¹ Sözleşme, iki veya daha fazla taraf arasında belirli bir amaç veya hedef doğrultusunda yaptıkları anlaşmayı ifade eden bir hukuki belgedir. Sözleşme, tarafların karşılıklı hak ve yükümlülüklerini belirler ve bu hak ve yükümlülüklerin ihlal edilmesi durumunda uygulanacak yasal sonuçları düzenler. Sözleşmeler, çeşitli alanlarda ve farklı amaçlarla kullanılır. Bu sözleşmeler kendi içinde farklı amaç ve nedenlere bağlı olarak düzenlenebilir. Bunlar; İş Sözleşmeleri: İşverenler ve çalışanlar arasındaki iş ilişkilerini düzenler. Bu tür sözleşmelere iş sözleşmeleri veya iş anlaşmaları denir. Sporcu Sözleşmesi: Sözleşmenin tarafı olan sporcu ile bu sporcunun aktif görev alacağı kulüp arasında karşılıklı imza edilen içeriğinde tarafı olduğu sözleşmede sporcu olanın spor yapmayı üstlendiği, yine tarafı olan kulübün imza ettiği sözleşmedeki hususlar çerçevesinde sporcuya edimi karşılığında ücret ödemeyi ve sair diğer sporcuya sağlayacağı imkan ve olanakların yer aldığı karşılıklı imza edilen hukuki bağlayıcılığı olan belgedir. Ülkemizde en çok/fazla futbolcu sözleşmesi imza edilmektedir. Kiralama Sözleşmeleri: Bir mülkün veya eşyanın belirli bir süre boyunca kiralanmasını düzenler. Satış Sözleşmeleri: Mal veya hizmet satışını düzenler ve alıcı ile satıcı

arasındaki hakları ve yükümlülükleri belirler. Evlilik Sözleşmeleri: Evlenen kişiler arasında maddi ve hukuki düzenlemeler içeren bir anlaşmadır. Gayrimenkul Sözleşmeleri: Taşınmaz mülklerin alım satımını veya kiralanmasını düzenler. Sözleşmelerin temel unsurları bulunur. Bunlar; Taraflar: Sözleşmeye katılan tarafların kimlikleri ve rolleri belirtilir. Teklif ve Kabul: Bir tarafın teklifi ve diğer tarafın kabulü ile sözleşme oluşturulur. Amaç ve Koşullar: Sözleşmenin amacı ve koşulları belirtilir. Karşılıklı Haklar ve Yükümlülükler: Tarafların ne yapması gerektiği ve hangi haklara sahip olduğu tanımlanır. Tazminat ve İhlal Durumları: Tarafların sözleşmeyi ihlal etmeleri durumunda uygulanacak tazminat ve ceza maddeleri belirtilir. Sözleşme Süresi: Sözleşmenin başlangıç ve bitiş tarihleri veya koşulları açıklanır. Sözleşmeler, taraflar arasında yazılı veya sözlü olarak yapılabilir, ancak yazılı olarak yapılan sözleşmeler daha güvenilir ve hukuki uyumsuzlukların çözümü daha kolaydır. Ayrıca, belirli türdeki sözleşmelerin (örneğin, gayrimenkul satışı) yazılı olarak yapılması yasal bir gereklilik olabilir. Sözleşmeler, tarafların anlaşmazlıklarını çözmek ve yasal haklarını korumak için önemli bir araç olarak hukuk sistemlerinde geniş bir şekilde kabul edilmektedir.

BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ

göre işverenin yükümlülükleri vardır.² İşte bu işverenin işçiyi koruma ve gözetme borcu kapsamında kulübün de sporcusunu gözetme borcu altında olduğu söylenebilir. Sporcu nasıl kulübüne karşı sadakat göstermekle yükümlü olup üstlendiği görevi özenle yapma borcu altındaysa kulüp de sporcusunu gözetmek ve korumakla yükümlüdür (Thorpe, 2013, s.207-208).

Sporcu Sözleşmelerinin Niteliği

Sporcu sözleşmeleri genellikle hizmet sözleşmesi niteliği taşır. Sporcular, bir spor kulübü veya spor organizasyonu ile çalışmak üzere sözleşme imzalarlar. Bu sözleşme, sporcu tarafından sunulan hizmetlere karşılık olarak belirli bir ücret veya diğer maddi karşılıkların öngörüldüğü bir hizmet sözleşmesi olarak kabul edilir (Aydos, 2013). Hizmet sözleşmeleri genellikle özel bir şekil şartına bağlı değildir, yani yazılı bir sözleşme oluşturulması zorunlu değildir. Ancak, birçok ülkenin hukuk sistemlerinde, sözleşmelerin yazılı olarak yapılması veya belli bilgilere yer verilmesi gereken yasal düzenlemeler bulunabilir. Bu nedenle sporculuk sözleşmeleri genellikle yazılı olarak yapılır ve sözleşmenin tarafları tarafından imzalanır. Yazılı bir sözleşme, taraflar arasındaki haklar ve yükümlülükler konusunda açık bir anlaşma sağlar ve gelecekteki anlaşmazlıkları çözme konusunda yardımcı olabilir (Camcı ve Şeker, 2021). *“Hizmet sözleşmeleri ise, kanunda aksine bir hüküm olmadıkça özel bir şekle tâbi değildir (TBK m. 394/1). Dolayısıyla sporcu*

sözleşmeleri herhangi bir şekil şartına bağlanmamıştır” (Sabah Vd., 2021).

Ayrıca, sporculuk sözleşmelerinin bazı özel hükümler içerdiği ve sporcuların haklarını ve yükümlülüklerini düzenlediği unutulmamalıdır. Bu hükümler, sporcuların transferi, maaşları, primleri, telif hakları, doping kontrolleri ve diğer sporla ilgili konuları kapsayabilir. Dolayısıyla, sporculuk sözleşmelerinin içeriği, sporun özgünlüğünü ve sporcunun özel gereksinimlerini yansıtır (Songün Vd., 2015).

İş Kanunu'nun 1. maddesine göre, bir hizmet akdine dayanarak herhangi bir işte ücret karşılığı çalışan kişiye "işçi," işçi çalıştıran tüzel veya gerçek kişiye ise "işveren" adı verilmektedir. Bu tanım, işçi ve işveren ilişkilerini ve iş hukuku ilişkilerini genel olarak düzenlenmiştir (Subaşı, 2014).

Profesyonel sporcular ile spor kulüpleri arasındaki ilişkinin İş Kanunu'na tabi olup olmadığı, ülkenin hukuki düzenlemelerine ve mahkeme kararlarına bağlı olarak değişebilir. Birçok ülkede, profesyonel sporcuların spor kulüpleriyle olan ilişkileri iş ilişkisi olarak kabul edilir ve İş Kanunu hükümlerine tabi tutulur. Bu, sporcuların çalışma koşulları, ücretleri, sigortaları ve diğer işçi haklarına ilişkin düzenlemeleri içerir (Küçükgüngör, 1998).

Ancak bazı ülkelerde, profesyonel sporcuların statülerine ve spor organizasyonlarının yapısına göre farklı düzenlemeler uygulanabilir. Özellikle bazı sporcular

²Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 2017/21 E., 2020/535 K., 07.07.2020 tarihli kararına göre *“Hizmet sözleşmesinden kaynaklanan iş ilişkisi ise işçi yönünden işverene içten bağlılık (sadakat borcu), işveren yönünden işçiyi korumak ve gözetmek borcu şeklinde ortaya çıkar. Gerçekten işçi, işverenin işi ve işyeri ile ilgili çıkarlarını korumak, çıkarlarına zarar verebilecek davranışlardan kaçınmak, buna karşı işveren de işçinin kişiliğine saygı göstermek, işçiyi korumak, işyeri tehlikelerinden zarar*

görmemesi için iş sağlığı ve güvenliği önlemlerini almak, işçinin özlük hakları ve diğer maddi çıkarlarının gerektirdiği uygun bildirimlerde ve davranışlarda bulunmak, işçinin çıkarına aykırı davranışlardan kaçınmakla yükümlüdür. İşveren gözetme borcu gereği çalıştırdığı işçileri işyerinde meydana gelen tehlikelerden korumak, onların yaşam, bedensel ve ruhsal sağlık bütünlüklerini korumak için iş yerinde teknik ve tıbbi önlemler dâhil olmak üzere bilimsel ve teknolojik gelişmelerin gerekli kıldığı tüm önlemleri almak zorundadır.”

BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ

bağımsız çalışanlar olarak kabul edilir ve tam zamanlı bir iş ilişkisi yerine bağımsız bir sporcu statüsüne sahip olabilirler (Özsoy, 2008).

Bu nedenle, profesyonel sporcuların ve spor kulüplerinin hukuki statüsü ülkeye ve yerel yasalara bağlı olarak değişebilir. İlgili hukuki düzenlemeler ve mahkeme kararları incelenerek sporcuların ve kulüplerin haklarını ve yükümlülüklerini belirlemek önemlidir (Karataş Durmuş, 2016).

Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu Madde 23; profesyonel sporcuların, spor kulüpleri veya spor anonim şirketleri ile sözleşme ilişkisi içinde profesyonel olarak spor faaliyetinde bulunabileceği belirtilmiştir. Bu durum, profesyonel futbolcu sözleşmesinin bir hizmet sözleşmesi olarak değerlendirilmesini desteklemektedir.

Nitekim Yargıtay 13. HD., E. 2015/39675 K. 2016/9346 T. 4.4.2016 tarihli kararında “*Dava, taraflar arasında yapılan Profesyonel Futbolcu Transfer sözleşmesi nedeniyle doğan hizmet ücreti alacağının tahsili istemine ilişkin olup, uyuşmazlığın TBK 393 ila 447. maddeleri arasında düzenlenen genel hizmet sözleşmesi kapsamında değerlendirilmesi gerektiği anlaşılmaktadır.*” şeklindeki ifadeleriyle profesyonel futbolcu sözleşmelerinin hizmet sözleşmesi kapsamında değerlendirildiğini ve bu sözleşmelerin işçi-işveren ilişkisi çerçevesinde hak ve yükümlülükler doğurduğunu belirterek profesyonel futbolcu sözleşmesinin hizmet sözleşmesi olarak nitelendirildiğini ortaya koymuştur (Öztürk, 2024).

Türk Spor Hukuku ve Alacak Yönetimi

Spor hukuku, sporun her düzeyde ve branşta

yürütülmesi sırasında ortaya çıkabilen hukuki konuları ele alan ve sporcular, kulüpler, federasyonlar ve diğer ilgili taraflar arasındaki uyuşmazlıklara çözüm sağlamayı amaçlayan bir hukuk dalıdır. Spor hukuku, hukukun genel ilkelerini temel alırken aynı zamanda sporun kendine özgü dinamiklerini ve gereksinimlerini de dikkate alır. Spor hukukunun temel amaçları ve işlevleri bulunmaktadır (Özsoy, 2008).

Sporcuların ve Kulüplerin Haklarını

Koruma: Spor hukuku, sporcuların ve spor kulüplerinin hukuki haklarını korumak için bir çerçeve sunar. Özellikle profesyonel sporcular için, sözleşme hakları, transfer ücretleri, telif hakları ve sponsorluk anlaşmaları gibi konularda haklarını koruma amacı taşır.

Rekabetin Düzenlenmesi: Spor hukuku, sporun adil bir şekilde düzenlenmesini ve rekabetin sağlıklı bir şekilde işlenmesini sağlamayı hedefler. Bu, sporcuların ve kulüplerin ahlaki ve hukuki kurallara uygun olarak yarışmasını teşvik eder.

Düzenleyici Kuralların Oluşturulması: Spor hukuku, spor organizasyonları ve federasyonlar tarafından oluşturulan kuralların hukuki bir temele dayandığını ve hukuka uygun olduğunu denetler. Bu, sporun düzenli bir şekilde yürütülmesini sağlar.

Doping Kontrolü: Spor hukuku, doping mücadele konusunda önemli bir rol oynar. Sporcuların doping ile ilgili kurallara uyması ve testlere tabi tutulması, hukuki bir çerçevede düzenlenir.

Uyuşmazlık Çözümü: Spor hukuku, sporcular ve kulüpler arasında ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözümünü kolaylaştırır. Bu uyuşmazlıklar genellikle tahkim veya mahkemelerde çözülür.

BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ

Uluslararası Sporun Yönetimi: Uluslararası spor organizasyonları ve etkinlikler, uluslararası hukuka tabidir. Spor hukuku, uluslararası hukuk normlarına uygunluğu sağlamak için kullanılır.

Spor hukuku, sporun tüm yönlerini kapsayan geniş bir alandır ve futbol, basketbol, tenis, atletizm gibi farklı spor dallarını içerir. Ayrıca, amatör sporculardan profesyonel sporculara kadar geniş bir yelpazede uygulanır. Sporun hızla değişen ve büyüyen bir sektör olması, spor hukukunu sürekli olarak güncellemeyi ve uyarlamayı gerektirir (Kartal, 2020).

Spor hukuku karma bir hukuk dalıdır ve birçok farklı hukuk alanını içerir (Kartal, 2020). Bu nedenle, spor hukuku aşağıdaki alanlara ve düzenlemelere dayalı bir hukuki alan olarak kabul edilir.

Özel Hukuk: Spor hukuku, özel hukukun bir parçasıdır çünkü sporcular, spor organizasyonları ve kulüpler arasındaki ilişkiler genellikle hukuki sözleşmelere dayanır. Profesyonel sporcuların sözleşmeleri, telif hakları, sponsorluk anlaşmaları ve transferler gibi konular özel hukukun kapsamına girer.

Kamu Hukuku: Spor hukuku aynı zamanda kamu hukukuyla ilgilidir. Spor organizasyonları, federasyonlar ve ulusal veya uluslararası düzeyde sporun düzenlenmesi için devletin düzenlemelerine ve otoritelerine tabidir.

Genel Kanunlar: Spor hukuku, genel hukukun ilgili kurallarını içerir. Örneğin, sözleşme hukuku, ceza hukuku, vergi hukuku ve medya hukuku, spor hukukunun bir parçası olarak sporcular ve kulüplerle ilgili hukuki konuları etkiler.

Özel Düzenlemeler: Spor hukuku, özel olarak

spor için oluşturulmuş düzenlemeleri içerir. Örneğin, FIFA ve diğer spor federasyonlarının belirlediği futbol kuralları veya uluslararası doping kontrolleri için WADA (Dünya Doping Mücadele Ajansı) tarafından belirlenen kurallar gibi özel düzenlemeler, sporun yönetilmesini ve düzenlenmesini sağlar.

Uluslararası Hukuk: Spor hukuku, uluslararası hukuku da içerir. Özellikle uluslararası spor organizasyonları ve etkinlikler uluslararası hukuka tabidir. Sporcuların transferleri, uluslararası yarışmalar ve doping mücadele gibi konular uluslararası hukukun etkisi altındadır.

Bu karma yapısı nedeniyle, spor hukuku, farklı hukuki konuları bir araya getiren ve sporun tüm yönlerini kapsayan bir hukuk dalıdır. Spor hukukuyla ilgilenen hukukçuların ve profesyonellerin, bu farklı alanlardaki düzenlemelere hakim olmaları ve sporun karmaşıklığını anlamaları gerekmektedir (Doğu, 2017).

Spor, insanlar arasında rekabetin, dayanıklılığın ve yeteneklerin test edildiği, genellikle büyük bir tutkusal ve ekonomik ilgiye sahip olan bir alan olarak toplumun önemli bir parçasını oluşturmaktadır. Türkiye, sporun bu dinamik ve çeşitli dünyasında önemli bir oyuncu olarak yer alırken, Türk sporu, ulusal ve uluslararası düzeyde birçok alanda başarılar elde etmektedir. Bu başarılar sadece sahadaki sporcuların değil, aynı zamanda sporun organizasyonu ve yönetimiyle ilgilenen birçok kişi ve kuruluşun katkılarıyla gerçekleşmektedir (Ünal, 2011, s.11-22).

Türk sporunun bu geniş çerçevesi, Türk spor hukukunun önemini ve karmaşıklığını da artırmaktadır. Sporun farklı dalları, kulüpler,

BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ

sporcular, antrenörler, federasyonlar ve diğer ilgili taraflar arasındaki ilişkileri düzenleyen karmaşık bir hukuki altyapıya sahiptir (Erten, 2006). Spor hukukunda diğer hukuk alanlarında, (Ticaret Hukuku, Ceza Kanunu gibi) olduğu halde, spor hukukunu düzenleyen “Spor Kanunu” biçiminde bir ana kodifikasyon (ana kanun) bulunmamaktadır. Spor Hukuku birçok disiplinle ilişkili olduğundan, tek bir ana kanunda düzenlenmemiştir (Çakmak, 2023). Spor hukuku, bu ilişkileri düzenleyen ve sporun adil ve düzenli bir şekilde yönetilmesini sağlayan yasalar, yönetmelikler ve yargı kararları içerir (Erten, 2006).

Özellikle, sporla ilgilenen tarafların (sporcular, kulüpler, federasyonlar vb.) alacaklarını ve borçlarını yöneten hukuki çerçeve bulunmaktadır. Alacak yönetimi, sporun sürdürülebilirliği ve tüm tarafların adil bir şekilde karşılandığından emin olmak için kritik bir rol oynamaktadır. Sporcuların maaşları, transfer ücretleri, sponsorluk anlaşmaları gibi alacaklarının doğru bir şekilde yönetilmesi, sporun istikrarını ve gelişimini destekler (Şirin Vd., 2022).

Türk spor hukuku hem ulusal hem de uluslararası düzeyde karmaşık bir yapıya sahiptir. Türkiye'nin uluslararası spor organizasyonlarına katılımı ve uluslararası sporcuların ülkemizde yarışması, spor hukukunun uluslararası boyutunu da önemli hale getirmiştir. Dolayısıyla, Türk spor hukukunun işleyişi ve ulusal ve uluslararası düzeydeki etkisi üzerine daha fazla bilgi sahibi olmak, sporun farklı aktörleri ve spor hukuku uzmanları için büyük bir önem taşımaktadır (Bozkurt, 2010).

Sporcular ve İş Kanunu Kapsamı

4857 sayılı İş Kanunu'nun 4. maddesinin (g) bendi uyarınca, "sporcular" hakkında bu

kanun hükümleri uygulanmaz. Bu hüküm, Türkiye'deki sporcuların çalışma koşullarını ve haklarını düzenlerken İş Kanunu'nun genel hükümlerinin dışında tutulduğunu belirtir (Petek, 2016).

Bu istisna, profesyonel sporcuların özel bir statüye sahip olduğunu ve çalışma koşullarının, sözleşmelerinin ve transferlerinin spor hukuku ve spor federasyonlarının kuralları tarafından düzenlendiğini yansıtır. Profesyonel sporcuların sözleşmeleri genellikle özel niteliklere sahiptir ve sporcular ile kulüpleri arasındaki ilişkileri düzenleyen spesifik kurallar ve düzenlemeler vardır (Aydos, 2013).

Ancak, bu istisnanın yanı sıra, sporcuların sahip olduğu bazı temel haklar ve güvenceler vardır. Örneğin, iş sağlığı ve güvenliği, doping kontrolleri, telif hakları ve diğer bazı yasal korumalar, sporcuların haklarını ve sağlıklarını korumak için uygulanır (Songün Vd., 2015).

Türkiye'de sporcuların İş Kanunu'ndan özel bir muafiyeti bulunsa da bu muafiyet sporcuların haklarının korunmadığı anlamına gelmez. Sporcuların çalışma koşulları, spor hukuku ve özel spor federasyonlarının kuralları tarafından düzenlenir ve denetlenir (Aydın Vd., 2017).

Sporcuların İş Kanunu kapsamı dışında olmalarına rağmen, bir spor kulübüne bağlı olarak yaptıkları işler genellikle Borçlar Kanunu'nun hizmet sözleşmesi ile ilgili hükümlerine tabi tutulur. Bu durumu açıklamak için daha fazla ayrıntıya ihtiyaç bulunmaktadır. Bu ayrıntıların başta Türk Hukuk Sistemi içerisindeki uygulamalar ve bunların Uluslararası Hukuk Sistemi

BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ

içerisindeki uygulamalar ile karşılaştırılmasını zorunlu kılmaktadır (Akbulut, 2017).

Sporcular, profesyonel olarak spor yaparken, genellikle spor kulüpleri veya organizasyonlarıyla hizmet sözleşmesi imzalamaktadır. Bu sözleşmeler, sporcuların belirli bir spor dalında performans sergilemesini taahhüt ettiği ve karşılığında bir ücret veya ödeme aldığı sözleşmelerdir. Bu bağlamda, sporcular, spor organizasyonlarına veya kulüplerine hizmet sunan kişiler olarak kabul edilir (Aydos, 2013).

Borçlar Kanunu, hizmet sözleşmelerini düzenleyen temel bir hukuki kaynaktır. Sporcuların kulüplere hizmet sunarken bu sözleşmeleri imzalamaları, Borçlar Kanunu'nun hizmet sözleşmeleri için öngördüğü hükümleri etkin hale getirir. Bu hükümler, tarafların hak ve yükümlülüklerini, sözleşme ihlali durumlarını ve diğer hukuki konuları düzenler (Ercoşkun, 2016).

Ancak, sporcuların hizmet sözleşmeleri, sadece Borçlar Kanunu hükümlerine tabi değildir. Ayrıca spor federasyonlarının kuralları, uluslararası spor organizasyonlarının düzenlemeleri ve sporun özel gereksinimleri de sözleşmelerin koşullarını ve uygulamalarını etkileyebilir. Bu nedenle, sporcuların ve kulüplerin hizmet sözleşmelerini oluştururken hem Borçlar Kanunu'nu hem de ilgili spor federasyonlarının ve organizasyonlarının kurallarını dikkate almalarını önemli kılmaktadır (Tutar, 2022).

Sporcuların iş hukuku kapsamı dışında olmalarına rağmen, sporculuk kariyerleri

boyunca spor kulüpleri veya organizasyonlarına hizmet sözleşmeleri aracılığıyla hizmet sunmaları durumunda, bu sözleşmeler genellikle Borçlar Kanunu'nun hizmet sözleşmeleri ile ilgili hükümlerine tabi tutulur. Ancak, spor hukuku ve federasyon kuralları da bu ilişkiyi etkileyebilir.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 36. maddesi, işverenlerin alt işverenlere iş verirken, bu işverenlerin işçilerinin ücretlerini düzenli olarak ödenip ödenmediğini kontrol etme ve varsa ödenmemiş ücretleri işçilerin banka hesaplarına yatırma yükümlülüğünü düzenler. 4857 sayılı İş Kanunu'nun 36. Maddesi kapsamında işverenin alt işverene yönelik uygulaması gerekliliğine yönelik sorumlulukları ayrıntılı olarak ilgili kanun kapsamında düzenlenmiştir³.

İşverenler, alt işverene iş vermeleri hâlinde, bunların işçilerinin ücretlerinin ödenip ödenmediğini işçinin başvurusu üzerine veya aylık olarak resen kontrol etmekle ve varsa ödenmeyen ücretleri hak edişlerinden keserek işçilerin banka hesabına yatırmakla yükümlüdür. İşveren bu yükümlülüğünü yerine getirmediği takdirde işçiye ödeme yaptığını ispat etmekle yükümlüdür. Bu madde kapsamında işçinin ücret alacağı ve işverenin denetleme sorumluluğu, alt işverenlerin çalıştırdığı işçiler için de geçerlidir (Aydınlı, 2014).

Türk spor sisteminde alt kulüp olarak adlandırılan üst kulüplere bağlı olarak faaliyet gösteren yapılar mevcuttur. İlgili kanunda bahsedildiği üzere üst işveren alt işveren ya da sporcunun kiralandığı kulüp üzerindeki hakları sporcu adına takip etmek ve denetlemekle yükümlü kılmaktadır.

³ Madde 36 - İşçinin Ücret Alacağı ve İşverenin Denetleme Sorumluluğu

BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ

Sporcunun tüm kişisel haklarının her yönü ile denetlemek, kontrol etmek ve sorumluluğu yüklenerek sporcunun lehine olacak her türlü işleymen sorumlu olduğu göz ardı edilmemelidir (İmamoğlu Vd., 2007).

Yargıtayın 13. Hukuk Dairesinin 2019/1334 K. sayılı kararı bir başka kulübe kiralananak tüm sporcu haklarının geçici olarak bir başka kulübe devredilmesi halinde, sürenin sonunda sporcunun tekrar aynı kulübe dönmemesi halinde kiralayan spor kulübünün sporcudan zararını talep edemeyeceğini belirtmiştir (Bilgin, 2020).

Yeni Spor Yasası

Yeni Spor Yasası'nın Türkiye'deki spor dünyasını kapsayan bu önemli değişiklikleri içermesi, sporun yönetişimini ve organizasyonunu kökten değiştirecek bir adımı temsil etmektedir (Alev Vd., 2021). Bu yeni yasa ile ilgili ana noktalar bulunmaktadır.

Çoklu Spor Branşlarını Kapsama: Yeni Spor Yasası, sadece futbol değil, Türkiye'deki farklı spor branşlarını da kapsar. Bu, Türkiye'deki sporun daha geniş bir yelpazede düzenlenmesini ve desteklenmesini sağlar. Basketbol, hentbol, voleybol, yüzme, atletizm ve diğer spor dalları da bu yasa altında etkilenir.

Spor Kulüplerinin Statü Değişikliği: Spor kulüpleri artık dernek statüsünden çıkarak anonim şirketlere dönüşebilirler. Bu, spor kulüplerine daha fazla işletme özgürlüğü ve finansal bağımsızlık sağlar. Anonim şirket statüsü, kulüplerin daha profesyonel bir şekilde yönetilmesine olanak tanır.

Üst Kuruluşların Oluşturulması: Yeni yasa, spor kulüplerinin birleşerek federasyon veya konfederasyon şeklinde üst kuruluşlar

oluşturmalarına olanak tanır. Bu, farklı spor branşlarının ve kulüplerin daha iyi koordinasyon sağlayarak daha etkili bir şekilde yönetilmesini ve ulusal veya uluslararası düzeyde daha güçlü bir temsil sağlamasını amaçlar.

Bu yasal değişiklikler, Türkiye'deki sporun yönetimini modernleştirmeyi ve daha sürdürülebilir bir yapı oluşturmayı hedefler. Ancak, bu değişikliklerin uygulanması ve etkileri spor kulüpleri, federasyonlar ve diğer ilgili taraflar arasında tartışmalı olabilir. Yeni Spor Yasası'nın uygulanmasını ve etkilerini izlemek, spor dünyasının geleceğini şekillendirmede kritik bir rol oynayacaktır (Alev Vd., 2021).

Bu yeni Spor Yasası Türkiye'deki sporun yönetişimini ve organizasyonunu değiştiren büyük bir adımdır ve Türk spor hukuku açısından önemli bir gelişmeyi temsil eder (Özen Vd., 2012).

Türk Spor Hukukunda Tahkim

Anayasa'nın 59. maddesinin değişik düzenlemesi, spor federasyonlarının spor faaliyetlerinin yönetimi ve disiplinine ilişkin kararlarını inceleme ve itiraz sürecini düzenler (Ergül, 2015). Bu maddeye göre; Spor federasyonlarının spor faaliyetlerinin yönetimi ve disiplinine ilişkin kararlarına karşı itiraz edilmesi durumunda, zorunlu tahkim yoluna başvurulabilir. Yani, spor federasyonunun kararına itiraz eden taraf, tahkim kuruluna başvurarak anlaşmazlığını çözmek zorundadır (Özsoy, 2008).

Tahkim kurulu tarafından verilen kararlar kesindir ve bu kararlara karşı hiçbir yargı merciine başvurulamaz. Bu, spor federasyonlarının aldığı kararların tahkim kurulları tarafından bağımsız bir şekilde

BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ

incelenmesini ve sonuçlarının kesin olmasını sağlar (Küçükgüngör, 1998).

Bu düzenleme, sporun özgünlüğünü ve hızını korumak için yargı süreçlerinin uzamasını önlemeyi amaçlar. Spor federasyonları, spor organizasyonlarını düzenlerken ve sporcuların davranışını denetlerken bağımsız kararlar alabilmelidir. Ancak, bu kararlara itiraz eden tarafların haklarını korumak ve adil bir süreç sağlamak için tahkim yolunun sunulması önemlidir. Tahkim kurulları, spor federasyonlarının aldığı kararları bağımsız bir şekilde inceleyerek adil bir sonuç elde edilmesine katkı sağlar (Will, 1993).

Türk Spor Hukukunun Çeşitliliği

Spor hukuku, sporla ilgili birçok farklı hukuki konuyu ele alır ve genellikle kişilerin sportif faaliyetlerinden doğan ilişkileri iki ana grupta incelemektedir. Bu gruplar, "Bireysel Spor Hukuku" ve "Spor Örgütleri Hukuku" olarak adlandırılmıştır (Bozkurt, 2010).

Bireysel Spor Hukuku kategorisi altında, sporcuların birbirleriyle ve spor örgütleriyle olan ilişkilerini ele alır. Bireysel spor hukuku, aşağıdaki konuları içermektedir.

Sporcu Sözleşmeleri: Profesyonel sporcuların spor kulüpleri veya organizasyonları ile imzaladığı sözleşmeleri düzenler. Bu sözleşmeler, maaş, transferler, primler, telif hakları ve sponsorluk anlaşmalarını içerebilir.

Sporcu Hakları ve Sorumlulukları: Sporcuların yarışmalarda ve organizasyonlarda hakları ve sorumlulukları hakkında hukuki düzenlemeleri kapsar.

Anti-Doping Düzenlemeleri: Sporcuların doping testleri ve dopingle mücadele konusundaki hakları ve yükümlülüklerini ele

alır.

Telif Hakları ve Marka Hakları: Sporcuların görünürlüğünü ve performanslarını ticari açıdan değerlendirmelerini düzenler.

Sporcu Disiplin Kurulları: Sporculardan kaynaklanan disiplin ihlallerini inceleyen kurulların işleyişini ve kararlarını kapsar.

Spor Örgütleri Hukuku kategori altında, spor organizasyonlarının yönetişimini, yönetimi ve ilişkilerini düzenler. Spor örgütleri hukuku, aşağıdaki konuları içerebilir:

Spor Federasyonları ve Kulüpler: Spor organizasyonlarının yapılanması, yönetimi ve finansal işleyişi hakkında hukuki düzenlemeleri içerir.

Spor Etkinlikleri ve Organizasyonlar: Spor etkinliklerinin düzenlenmesi, katılımcıların kaydı ve organizasyonların yönetimi ile ilgili hukuki konuları ele alır.

Disiplin Kurulları: Spor örgütlerinin disiplin kurullarının işleyişini ve kararlarını düzenler.

Sporun Yönetimi ve Yönetişimi: Sporun ulusal ve uluslararası düzeyde yönetişimi için oluşturulan kurumların işleyişini ve yönetimini ele alır.

Spor hukuku, sporun karmaşıklığını ve çeşitliliğini yansıtan bir hukuk dalıdır ve sporcuların, spor kulüplerinin, federasyonların ve diğer ilgili tarafların haklarını ve yükümlülüklerini düzenlemektedir. Bu iki ana kategori, spor hukukunu daha iyi anlamak ve uygulamak için kullanılır (Özsoy, 2008).

Spor Hukukun Kaynakları

Spor Hukuku'nun pozitif kaynakları, ulusal ve uluslararası düzeydeki spor organizasyonlarının belirlediği kurallar ve düzenlemeler tarafından oluşturulur. Bu kaynaklar, sporun düzenlenmesi, yönetilmesi

BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ

ve sporcuların haklarının korunması için kullanılır (Vieweg, 2010). Bu kaynakların bazıları aşağıda ifade edildiği şekilde düzenlenmiştir.

Uluslararası Olimpiyat Komitesi (IOC)

Olimpik Şartı: IOC, uluslararası düzeydeki olimpiik sporun yönetimini ve düzenlemesini yapar. IOC Olimpik Şartı, olimpiik hareketin temel belgesidir ve sporun uluslararası düzeyde nasıl düzenleneceğini ve yürütüleceğini belirler.

Uluslararası Spor Federasyonlarının (ISF)

Statüleri: Farklı spor branşlarının uluslararası düzeyde yönetimini sağlayan ISF'ler, kendi spor branşları için kurallar ve düzenlemeler belirler. Her spor dalının kendi statüsü ve kuralları vardır.

Uluslararası Spor Organizasyonlarının

Talimatları: IOC ve ISF'ler tarafından yayınlanan talimatlar, olimpiik oyunların ve diğer uluslararası spor etkinliklerinin düzenlenmesi ile ilgili spesifik yönergeleri içerir. Bu talimatlar, organizasyonların nasıl gerçekleşeceği ve sporcuların katılımı için gereksinimleri belirler.

Ulusal Olimpiyat Komiteleri (NOC) ve**Ulusal Spor Federasyonlarının Tüzük ve**

Talimatları: Her ülkenin NOC ve spor federasyonları, ulusal düzeyde sporun düzenlenmesi ve yönetilmesi için tüzükler ve talimatlar oluşturur. Bu belgeler, ulusal spor organizasyonlarının işleyişini ve sporcuların haklarını düzenler.

Bu kaynaklar, sporun ulusal ve uluslararası düzeyde nasıl yönetileceği, sporcuların haklarının nasıl korunacağı ve spor organizasyonlarının nasıl düzenleneceği konularında temel rehberler sunar. Spor hukukçuları, bu pozitif kaynakları inceleyerek spor hukuku alanında bilgi sahibi olurlar ve

sporla ilgili hukuki konuları çözmek için bu kaynakları kullanırlar (Özsoy, 2008).

Spor Hukukunun Gerekliği

Spor hukukunun amaçları, sporun düzenlenmesi, yönetilmesi ve geliştirilmesi için bir dizi temel hedefi içerir. Bu amaçlar, sporun ulusal ve uluslararası düzeyde etik, adil ve düzenli bir şekilde icra edilmesini ve geliştirilmesini sağlamayı amaçlar. Spor hukukunun başlıca amaçları bulunmaktadır. Bunlar;

Sporun Uluslararası Düzeyde Yönetimi:

Spor hukuku, sporun uluslararası düzeyde nasıl yönetileceğini düzenler. Uluslararası spor organizasyonları ve federasyonlar aracılığıyla sporun dünya çapında düzenlenmesi ve yönetilmesi için temel kuralları ve düzenlemeleri belirler.

Sportif Disiplini Sağlamak: Sportif disiplin, sporun düzenli, adil ve etik bir şekilde yapılmasını sağlar. Sporcuların davranışları ve kurallara uyumu, sportif disiplinin önemli bir parçasıdır. Spor hukuku, sporcuların ve organizasyonların sportif disipline uymasını teşvik eder.

Yeknesak Kurallara Saygıyı Sağlamak: Spor hukuku, spor branşları için yeknesak kuralların oluşturulmasını ve bu kurallara saygının sağlanmasını amaçlar. Bu, farklı ülkelerden gelen sporcuların aynı kurallara uymasını ve adil bir rekabet ortamının oluşturulmasını sağlar.

Sporun Promosyonunu Sağlamak: Spor hukuku, sporun tanıtımını ve gelişimini teşvik eder. Spor organizasyonlarının düzenlemesi, medya hakları ve sponsorluk anlaşmaları gibi konular sporun finansal sürdürülebilirliğini destekler ve sporun daha geniş kitlelere tanıtılmasına yardımcı olur.

BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ

Sporcuların Haklarını ve Güvenliğini

Korumak: Spor hukuku, sporcuların haklarını ve güvenliğini korur. Bu, doping kontrolü, sağlık ve güvenlik önlemleri, adaletli sözleşme şartları ve telif hakları gibi konuları içerir.

Bu amaçlar, sporun toplum için bir eğlence ve rekabet aracı olarak sürdürülebilirliğini ve önemini korumayı amaçlar. Spor hukuku, sporun düzenli ve adil bir şekilde icra edilmesini, sporcuların ve organizasyonların haklarının korunmasını ve sporun geliştirilmesini sağlayarak bu hedeflere ulaşmaya çalışır.

Şekli Hukuk Dalları

Spor hukuku ile diğer hukuk dalları arasında bazı önemli farklar vardır (Gürten ve Erenel, 2012). Spor hukukunun diğer hukuk dallarına göre farklı özellikleri aşağıda başlıklar altında ifade edilmiştir.

Özel ve Karmaşık Kurallar: Spor hukuku, spesifik spor organizasyonları, federasyonlar ve uluslararası kurallar tarafından belirlenen özel kuralları içerir. Bu kurallar genellikle karmaşık ve spesiftir ve yalnızca sporla ilgili konuları düzenler.

Bağımsız Tahkim Kurulları: Spor hukukunda spor organizasyonları, sporcular ve kulüpler arasındaki anlaşmazlıkları çözmek için bağımsız tahkim kurulları kullanılır. Bu tahkim kurulları, genellikle spesifik spor hukuku konularına uzmanlaşmıştır ve yargılama süreçleri farklılık gösterebilir.

Spor Örgütlerinin Özerkliği: Spor hukuku, spor organizasyonlarının özerkliğini vurgular. Bu, spor organizasyonlarının kendi kurallarını ve düzenlemelerini oluşturma ve uygulama yetkisine sahip olduğu anlamına gelir.

Uluslararası Boyut: Spor hukuku, uluslararası spor organizasyonlarının ve uluslararası rekabetin önemli bir parçasıdır. Uluslararası spor hukuku, farklı ülkeler arasındaki spor organizasyonlarının ve sporcuların ilişkilerini düzenler.

Sporcuların Hakları ve Özgürlükleri: Spor hukuku, sporcuların haklarını, sözleşmelerini ve telif haklarını koruma amacını taşır. Diğer hukuk dallarından farklı olarak, sporcuların spesifik hakları ve gereksinimleri göz önünde bulundurulur.

Hızlı ve Etkin İşleyiş: Spor hukuku, spor organizasyonlarının ve sporcuların ihtiyaçlarına hızlı ve etkili çözümler sunmayı amaçlar. Spor organizasyonları, spesifik kuralların hızlı bir şekilde uygulanmasını beklerler.

Spor hukuku, diğer hukuk dallarından farklıdır çünkü spesifik spor organizasyonları, federasyonlar ve uluslararası düzenlemeler tarafından belirlenen özel kuralları içerir. Spor hukuku, sporun düzenlenmesi, yönetilmesi ve sporcuların haklarının korunması ile ilgilenir.

Sporcuların Haklarının Korunması: Hukuki Düzenlemeler ve Uygulamalar

Spor, sadece fiziksel yeteneklerin değil, aynı zamanda ahlaki, etik ve hukuki sorumlulukların da test edildiği bir arenadır. Sporcular, sahada veya saha dışında, rekabet etme hakkına ve özel haklara sahip bireylerdir. Bu haklar, sporun adil ve saygın bir şekilde yönetilmesi için kritik öneme sahiptir ve hukuki düzenlemeler ve uygulamalarla korunmaktadır (Erman, 2023). Sporcuların sahip olduğu bazı temel hakları bulunmaktadır.

Adil Rekabet Hakkı: Sporcular, diğer

BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ

sporcularla adil bir rekabet ortamında yarışma hakkına sahiptir. Bu, doping kullanımı gibi hileli faaliyetlere karşı koruma sağlar.

Sponsorluk ve Ticaret Hakkı: Sporcular, isim, görüntü ve başarılarına dayalı olarak sponsorluk anlaşmaları yapma hakkına sahiptir. Bu hak, ticari ilişkilerini düzenler⁴.

Maaş ve Ücretlerin Düzenlenmesi: Profesyonel sporcuların maaşları ve transfer ücretleri gibi finansal hakları, sözleşmeler ve spor federasyonları tarafından düzenlenir.

Sağlık ve Güvenlik: Sporcuların fiziksel ve zihinsel sağlığı, antrenman koşulları ve tıbbi hizmetlerle korunur. Bu, spor federasyonları ve ulusal yasalar tarafından sağlanır.

Kişisel Veri Koruma: Sporcuların kişisel verileri, gizlilik haklarına saygı gösterilerek korunmalıdır. Özellikle dijital medyanın hızla büyüdüğü günümüzde bu daha da önemlidir.

Adil Disiplin Prosedürleri: Sporcular, herhangi bir disiplin ihlali durumunda adil ve nesnel bir disiplin prosedürüne tabi tutulma hakkına sahiptir.

Bu hakların korunması için hukuki düzenlemeler ve uygulamalar hayati öneme sahiptir. Her ülkenin kendi spor hukuku ve uluslararası spor organizasyonlarının kendi kuralları vardır. Spor hukuku, sporcuların haklarını, sorumluluklarını ve hukuki çıkarlarını düzenler.

Spor Organizasyonlarının Sorumlulukları ve Sporcuların Alacakları

Spor dünyası, birçok farklı aktörün katılımıyla karmaşık bir yapıya sahiptir. Bu aktörler arasında sporcular, spor kulüpleri, federasyonlar, organizasyonlar ve diğer ilgili

taraflar bulunur. Spor organizasyonları, sporun düzenlenmesi, yönetilmesi ve teşvik edilmesi gibi önemli roller üstlenirken, sporcular da bu sistem içinde önemli bir yer tutarlar. Spor organizasyonlarının sorumlulukları birçok farklı başlık altında toplanmıştır. Spor organizasyonları, sporun adil, düzenli ve güvenli bir şekilde gerçekleşmesini sağlamakla yükümlüdür (Dilek ve Arslan, 2021). Bu organizasyonların temel sorumlulukları bulunmaktadır. Bu sorumluluklar aşağıdaki başlıklar altında toplanmıştır.

Rekabetin Düzenlenmesi: Spor organizasyonları, sporcular arasındaki rekabetin düzenlenmesi ve sonuçların adil bir şekilde belirlenmesi için gerekli kuralları ve standartları oluşturur.

Tesis ve Altyapı Yönetimi: Spor organizasyonları, spor etkinliklerinin düzenlendiği tesislerin bakımı ve yönetimi konusunda sorumludur. Bu, sporcuların güvenliğini ve rahatlığını sağlamayı içerir.

Hakemlik ve Disiplin Yönetimi: Hakemlerin atanması, maçların düzgün bir şekilde yönetilmesi ve disiplin kurallarının uygulanması organizasyonların sorumlulukları arasındadır.

Sponsorluk ve Gelir Yaratma: Organizasyonlar, sporun finansmanını sağlamak için sponsorluk anlaşmaları ve gelir yaratma stratejileri geliştirir.

Sporun Tanıtımı: Spor organizasyonları, sporun yaygınlaştırılması ve desteklenmesi için tanıtım faaliyetleri düzenler.

Sporcuların alacakları, sporla ilgili çeşitli kaynaklardan elde edebilecekleri gelirleri

⁴ 16.06.2004 Tarihli “Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Sponsorluk Yönetmeliği” üç bölüm ve on altı maddeden oluşmaktadır. Bu Yönetmeliğin amacı, gerçek ve tüzel kişilerin; federasyonlara, gençlik ve spor kulüplerine, sporculara, gençlik ve spor tesisleri ile faaliyetlerine

sponsor olmaları ve reklam vermeleri ile ilgili usul ve esasları düzenlemektir.

BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ

ifade eder. Bu gelirler, sporcuların yetenekleri, başarıları ve pazar değerleri doğrultusunda çeşitlilik gösterir (Küçükgüngör, 1998). Sporcuların alacaklarına dair bazı önemli başlıklar bulunmaktadır.

Maaş ve Ücretler: Profesyonel sporcular, genellikle spor kulüpleri veya takımlarından maaş veya ücret alırlar. Bu maaşlar, sporcuların sözleşme koşullarına ve performanslarına bağlı olarak değişebilir. Özellikle büyük spor liglerinde yer alan sporcular için maaşlar oldukça yüksek olabilir.

Transfer Ücretleri: Sporcular, bir kulüpten diğerine transfer olduğunda veya başka bir takıma kiralandığında transfer ücreti alabilirler. Bu ücretler, sporcuların yeteneklerinin ve transfer pazarının bir sonucu olarak belirlenir.

Sponsorluk Anlaşmaları: Ünlü veya başarılı sporcular, markalarla sponsorluk anlaşmaları yapabilirler. Bu anlaşmalar, sporcuların giydiği ekipmanlardan reklam kampanyalarına kadar çeşitli şekillerde gelir elde etmelerini sağlar.

Ödül Paraları: Sporcular, yarışmalarda veya turnuvalarda başarı elde ettiklerinde ödül paraları kazanabilirler. Örneğin, tenisçiler Grand Slam turnuvalarında ödül paraları kazanır.

Katılım Ücretleri: Bazı spor etkinliklerine katılan sporcular, katılım ücreti alabilirler. Özellikle amatör sporcularda bu tür ödemeler yaygındır.

Telif Hakları: Sporcuların adları ve görüntüleri, medya haklarına ve video oyunlarına lisanslanabilir. Bu, sporcuların telif haklarından gelir elde etmelerini sağlar.

Sözleşme Bonusları: Sözleşmelerde belirtilen

bazı hedeflere ulaşan sporcular, ek bonuslar alabilirler. Örneğin, futbolculardaki gol veya asist bonusları gibi.

İmza Bonusları: Bazı sporculardan kulüplere veya takımlara katılmaları için imza bonusları talep edilir. Bu, sözleşmeyi imzalayan sporcu için bir tür önceden ödeme anlamına gelir.

Sporcuların alacakları, sporun türüne, düzeyine ve sporcu tarafından elde edilen başarılarına bağlı olarak önemli ölçüde değişebilmektedir. Profesyonel sporcular, kariyerleri boyunca büyük gelirler elde edebilirken, amatör sporcuların gelirleri daha sınırlı olabilmektedir. Bu nedenle, sporcuların mali yönetimlerini etkin bir şekilde yapmaları ve finansal geleceklerini planlamaları bu açıdan önemlidir. Ayrıca, sporcuların haklarını korumak ve sözleşmelerini dikkatli bir şekilde incelemek için hukuki danışmanlık alması da yaygın bir uygulama olarak kullanılmaktadır.

Sporculardan Kaynaklanan Alacaklar: Sözleşme Hükümleri ve Tahsilat Yöntemleri

Spor dünyası, sporcuların ve kulüplerin bir araya geldiği bir alandır ve bu ilişkiler genellikle yazılı sporcu sözleşmeleri ile düzenlenir. Bu sözleşmeler, sporcuların haklarını, sorumluluklarını ve finansal alacaklarını belirler. Ancak, sporculardan kaynaklanan alacaklar sadece sözleşme hükümleriyle sınırlı değildir; aynı zamanda sözleşme ihlali durumunda tahsil edilmesi gereken miktarları da içerir (Doğu, 2020). Sporcuların alacakları, genellikle aşağıdaki ifade edilen başlıklar altında ana kategorilere ayrılabilir.

Maaş ve Ücretler: Sporcular, sözleşmelerine dayalı olarak kulüplerinden veya takımlarından belirli bir maaş veya ücret

BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ

alırlar. Bu ödemeler, düzenli olarak veya belli bir dönemde yapılır.

Transfer Ücretleri: Sporcular, başka bir kulübe veya takıma transfer olduklarında veya kiralandıklarında transfer ücreti alabilirler. Bu, transfer sözleşmesinde belirtilen şartlara bağlıdır.

Bonuslar: Bazı sporcular, sözleşmelerinde belirli hedeflere veya başarılarla ulaştıklarında ek bonuslar alabilirler. Örneğin, gol atan bir futbolcu, her gol için belirli bir bonus alabilir.

Telif Hakları: Sporcuların isimleri, görüntüleri ve imzaları, sponsorluk anlaşmaları ve medya haklarına lisanslanabilir. Bu, sporcuların telif haklarından gelir elde etmelerini sağlar.

Sporcu sözleşmeleri, bu tür alacakları ve ödemeleri düzenleyen belgelerdir. Sözleşmeler, ödeme koşulları, miktarları, ödeme sıklığı ve diğer önemli ayrıntıları içerir. Sözleşme ihlali durumunda, sporcuların haklarını korumak ve alacaklarını tahsil etmek için hukuki yolları kullanma hakları vardır (Doğu, 2020).

Tahsilat yöntemleri, sporcuların ve kulüplerin alacaklarını tahsil etmek için başvurdukları pratik adımları içerir. Bu yöntemler arasında tahkim, dava açma, arabuluculuk ve anlaşma müzakereleri gibi çeşitli seçenekler bulunur. Her biri, sözleşme ihlali durumunda sporcuların haklarını korumak ve alacaklarını tahsil etmek için kullanılabilir (Bozkurt, 2010).

Spor Hukuku ve Sporcuların Alacakları

Spor, sadece rekabetin ve performansın değil, aynı zamanda hukuki yükümlülüklerin ve hakların da merkezinde bulunan bir alan olarak gün geçtikçe daha fazla karmaşıklık kazanmaktadır (Küçükgüngör, 1998).

Sporcular, kulüplerle, federasyonlarla ve diğer spor organizasyonlarıyla sözleşmeler yaparlar ve bu sözleşmeler, sporcuların hak ve alacaklarını belirler. Ancak, zaman zaman sporculardan kaynaklanan alacaklar veya sözleşmelere uyumsuzluklar nedeniyle hukuki anlaşmazlıklar ortaya çıkmaktadır (Kartal, 2020).

Spor Hukukunun Mahkemelerdeki Rolü

Spor hukuku, sporun düzenlenmesi, yönetilmesi ve yürütülmesiyle ilgili hukuki çerçeveyi oluşturur. Bu hukuk alanı, sporcuların, kulüplerin, federasyonların ve diğer ilgili tarafların haklarını ve yükümlülüklerini düzenler. Spor hukuku, sporun adalet ve adil rekabet temelinde sürdürülmesini sağlamak için önemli bir rol oynar.

Sporcuların Alacaklarını Savunma

Sporcular, sporculuk kariyerleri boyunca kazandıkları alacakları korumak için hukuki adımlar atabilirler. Sporcuların alacaklarını savunmak için kullanabilecekleri bazı hukuki yöntemler bulunmaktadır. **Hata! Yer işareti tanımlanmamış..** Bunlar;

Sözleşme İhlali Durumunda Hukuki İşlem

Başlatma: Eğer bir sporcu, kulüp veya organizasyon tarafından sözleşme hükümlerine aykırı davranıldığını düşünüyorsa, hukuki işlem başlatarak mahkemeye başvurabilir. Bu, alacakların tahsili veya sözleşme uyuşmazlıklarının çözümü için kullanılır.

Tahkim Prosedürleri: Birçok spor organizasyonu, sporcular ve kulüpler arasında yaşanan anlaşmazlıkların tahkim yoluyla çözülmesini zorunlu kılar. Sporcular, tahkim prosedürlerine başvurarak alacaklarını

BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ
savunabilirler.

Hukuki Danışmanlık ve Müzakereler:

Sporcular, hukuki danışmanlarla çalışarak sözleşme müzakerelerinde ve uyuşmazlık çözüm süreçlerinde yardım alabilirler. Hukuk profesyonelleri, sporcuların haklarını savunmalarına rehberlik eder.

Medya ve Kamuoyu Baskısı: Bazı sporcular, alacaklarını savunmak ve dikkat çekmek için medya ve kamuoyu baskısını kullanabilirler. Bu, spor organizasyonlarına ve kulüplere karşı halkın desteğini sağlayabilir.

Sporcuların alacaklarını savunmak, hukuki bir süreç olabilir ve çeşitli zorluklarla karşılaşabilirler. Ancak sporcular, hukuki haklarını korumak için uygun ve profesyonel hukuki destek alabilirler. Ayrıca, spor hukukunun özel kurallarına ve spor organizasyonlarının iç tüzüklerine uygun şekilde hareket etmek, sporcuların hukuki pozisyonunu güçlendirebilir (Bozkurt, 2010).

Türk Hukukunda Sporcu Sözleşmelerinin Hukuki Analizi

Spor, dünya genelinde milyonlarca insanı etkileyen, rekabetin, performansın ve etkinliğin merkezinde bulunan bir faaliyettir. Sporun bu büyüleyici dünyasında, sporcuların ve spor organizasyonlarının arasında yazılı sporcu sözleşmeleri önemli bir rol oynamaktadır. Bu sözleşmeler, sporcuların hak ve yükümlülüklerini düzenlerken, aynı zamanda spor organizasyonları için önemli bir hukuki belge niteliği taşır (Esentaş Vd., 2018).

Sporcu Sözleşmelerinin Hizmet Sözleşmesi Niteliği

Sporcu sözleşmeleri, hizmet sözleşmesi

niteliği taşıyan sözleşmelerdir. Hizmet sözleşmeleri, bir tarafın (hizmet sağlayıcı) belirli bir iş veya hizmeti sunmayı taahhüt ettiği, diğer tarafın (hizmet alan) da buna karşılık bir ücret veya karşılık vermeyi kabul ettiği sözleşmelerdir (Türk Borçlar Kanunu [TBK] madde 369/1). Sporcu sözleşmeleri ise, sporcuların, spor kulüplerine veya organizasyonlara belirli bir spor dalında performans sergilemeyi taahhüt ettiği, karşılığında ise genellikle maaş, transfer ücreti veya diğer ödemeleri aldığı sözleşmelerdir (Petek, 2010).

Sporcu sözleşmelerinin hizmet sözleşmesi niteliği taşıması, sporcuların profesyonel bir hizmet sunucusu olarak kabul edildiği ve bu çerçevede işlediği anlamına gelir. Bu, sporcuların sahadaki performanslarının bir hizmet olarak değerlendirildiği ve buna karşılık ödeme aldığı bir ilişkiyi yansıtır. Bu nedenle, sporcu sözleşmelerinin hizmet sözleşmesi kavramına uygun olduğu söylenebilir (Aslan, 2014).

Şekil Şartlarına Tabi Olmaması

TBK madde 394/1 hükmüne göre, hizmet sözleşmeleri, kanunda aksine bir hüküm olmadıkça özel bir şekle tâbi değildir. Bu hüküm, sporcu sözleşmelerinin de genel olarak özel bir şekle tâbi olmadığını gösterir. Yani, sporcu sözleşmeleri yazılı bir belgeyle yapılmasa bile geçerli olabilir (Topuz, 2013). Bu durum, sporcu sözleşmelerinin esnekliğini ve sporcuların ve kulüplerin anlaşmalarını daha kolay bir şekilde yapabilme özgürlüğünü korur. Ancak, yazılı bir sözleşme yapmanın, taraflar arasındaki haklar ve yükümlülükler konusunda daha netlik sağladığı unutulmamalıdır. Bu nedenle, sporcu sözleşmelerinin yazılı olarak düzenlenmesi

BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ

genellikle tavsiye edilmektedir**Hata! Yer i şareti tanımlanmamış..**

Türk hukukunda sporcu sözleşmeleri, hizmet sözleşmesi niteliği taşıyan ve genellikle özel bir şekle tâbi olmayan sözleşmelerdendir. Bu sözleşmeler, sporcuların ve spor organizasyonlarının haklarını ve yükümlülüklerini düzenlerken, sporun profesyonel ve kurumsal bir yapıya sahip olduğunu da yansıtır. Ayrıca, sporcu sözleşmelerinin yazılı olarak düzenlenmesi, olası uyuşmazlıkların çözümünü kolaylaştırabilir ve taraflar arasındaki ilişkileri daha sağlam bir temele oturtabilir (Yatkin, 2006).

1475 sayılı İş Kanunu'nun 1. maddesi uyarınca profesyonel sporcular ile spor kulüpleri arasındaki ilişki İş Kanunu'na tabidir. İş Kanunu, bir hizmet akdine dayalı olarak ücret karşılığı çalışan kişilere işçi, işçi çalıştıran tüzel veya gerçek kişilere ise işveren adını verir (Küçükgüngör, 1998).

Profesyonel sporcular, spor organizasyonları veya kulüpleri için bir hizmet sunarlar ve karşılığında maaş, transfer ücreti, primler veya diğer ödemeler alırlar. Bu durumda, profesyonel sporcular işçi sıfatını taşıyabilirler ve spor kulüpleri de işveren olarak kabul edilebilir**Hata! Yer i şareti tanımlanmamış..**

Ancak, sporcu sözleşmelerinin özel nitelikleri ve sporun kendine özgü özellikleri nedeniyle, bu tür ilişkiler bazen İş Kanunu'nun genel hükümlerinden muaf tutulabilir veya özel düzenlemelere tabi olabilir. Özellikle spor federasyonlarının veya uluslararası spor organizasyonlarınca belirlenen kurallar ve sözleşme şartları, profesyonel sporcuların çalışma koşullarını ve haklarını şekillendirebilir (Petek, 2016).

Profesyonel sporcuların ve spor kulüplerinin ilişkisi genellikle İş Kanunu'na tabi olarak kabul edilebilir, ancak bu ilişkinin özel koşulları ve sporun kendine özgü özellikleri dikkate alınarak ayrıntılı bir hukuki analiz yapılmalıdır. Bu tür durumlarda, profesyonel sporcular ve kulüpleri arasındaki sözleşmelerin içeriği ve yerel düzenlemeler önemli bir rol oynar**Hata! Yer i şareti tanımlanmamış..**

Sporculardan Kaynaklanan Borçlar ve Ödeme Koşulları

Sporcuların kaynaklanan borçları ve ödeme koşulları, sporcuların sözleşmeleri, yarışmaları ve organizasyonlara katılımlarıyla ilgili çeşitli faktörlere bağlı olarak değişebilir. Transfer ücreti veya bonservis ücreti, özellikle futbolcularda sıkça karşılaşılan bir kavramdır. Bu ücret, bir futbolcunun mevcut kulübünden başka bir kulübe transfer olması durumunda ödenen maddi bedeli ifade eder. Transfer ücreti, genellikle futbolcunun eski kulübüne ve/veya futbolcuya ödenir. Transfer işlemi tamamlanana kadar futbolcunun yeni kulüple resmi olarak sözleşme imzalamasına olanak sağlanır (Aydos, 2013).

Transfer ücreti, futbolcuların piyasa değerleri, performansları, sözleşme süreleri ve kulüplerin taleplerine bağlı olarak değişebilir. Bazı yıldız futbolcular için büyük transfer ücretleri ödenirken, genç yetenekler veya oyuncuların sözleşmeleri sona ermek üzereyse daha düşük transfer ücretleri ödenebilir (Kızıltepe, 2012).

Transfer ücreti, futbol dünyasında büyük bir öneme sahiptir ve kulüpler arasında futbolcuların transferi sırasında görüşmelere ve pazarlıklara neden olabilir. Bu ücret, futbolcunun değerini ve istenen kulüp

BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ

tarafından ödenecek miktara dair bir anlaşmanın sonucudur (Güreş, 2006).

Ayrıca, futbolcunun transfer ücreti dışında yeni kulüple imzaladığı sözleşme kapsamında alacağı maaş, primler ve diğer maddi haklar da transfer sürecinin bir parçası olabilir. Futbol transferleri, spor medyası ve futbolseverler için büyük ilgi çeken ve takip edilen olaylardır (Günaydın, 2019).

Sporculardan kaynaklanan borçları ve ödeme koşullarıyla ilgili bazı temel konular bulunmaktadır.

Sporcu Sözleşmeleri: Profesyonel sporcular genellikle spor kulüpleri veya organizasyonları ile sözleşmeler yaparlar. Bu sözleşmeler, sporcuların maaşları, primleri, sponsorluk anlaşmaları, telif hakları ve diğer maddi karşılıkları içerir. Sporcuların bu sözleşmelere uygun olarak performans göstermesi beklenir.

Transfer Ücretleri: Profesyonel sporcularda, bir kulüpten diğerine transfer olduklarında transfer ücretleri ödenebilir. Bu ücretler, kulüpler arasında yapılan anlaşmalara ve oyuncuların transfer değerlerine göre değişebilir.

Ödüller ve Primler: Sporcular, yarışmalarda veya organizasyonlarda başarı elde ettiklerinde ödüller ve primler kazanabilirler. Ödül miktarları, başarı düzeyine, organizasyonun prestijine ve diğer faktörlere bağlı olarak farklılık gösterebilir.

Sponsorluk Anlaşmaları: Sporcular, markalarla sponsorluk anlaşmaları yapabilirler. Bu anlaşmalar, sporcuların ürün veya markaları tanıtarak karşılığında ödeme almasını içerebilir.

Telif Hakları: Sporcular, kendi

görüntülerinin veya performanslarının kullanımı için telif haklarına sahip olabilirler. Bu, televizyon yayınları, video oyunları, giyim ve diğer ürünler için telif hakları anlaşmalarını içerebilir.

Bonuslar ve İkrariyeler: Bazı spor organizasyonları, sporculara belirli başarılar için ekstra ödüller veya ikramiyeler sunar. Bu, özel turnuvalar veya şampiyonluklar için geçerli olabilir.

Sporcu Acentaları ve Temsilciler: Profesyonel sporcular, maddi işlemler ve sözleşme müzakereleri konusunda profesyonel temsilcilere veya sporcu acentalarına başvurabilirler. Bu temsilciler, sporcuların finansal işlerini yönetmelerine yardımcı olabilirler.

Sporcuların borçları ve ödeme koşulları, sporun türüne, düzeyine ve yerel yasalara bağlı olarak değişebilmektedir. Her sporcu, kendilerine özgü mali durum ve sözleşmelere sahip olabilmektedir. Bu nedenle sporcuların kulüplerin mali konuları ve ödeme koşulları, her bir duruma özgü olarak incelenmek zorundadır.

Sporcuların Alacakları ve Vergi Mevzuatı: Mali Yükümlülükler ve İstisnalar

Sporcuların alacakları ve vergi mevzuatı, ülkeye ve yerel yasalara göre değişebilmektedir. Sporcuların kazançları, ülkenin gelir vergisi veya diğer vergi türleri altında değerlendirilmektedir (Yıldız, 2022). Sporcuların alacakları ve vergi mevzuatı ile ilgili bazı temel konular bulunmaktadır.

Maaş ve Primler: Sporcular, profesyonel kulüpler veya organizasyonlar tarafından maaş ve prim ödemeleri alabilirler. Bu ödemeler, sporcuların hizmet sözleşmelerine

BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ

dayalı olarak yapılır ve gelir olarak vergilendirilebilir.

Sponsorluk Anlaşmaları: Sporcular, markalarla sponsorluk anlaşmaları yapabilirler. Bu tür anlaşmalar, sporcuların bir ürünü veya markayı tanıtarak elde ettikleri gelirleri içerir ve bu gelirler genellikle vergilendirilir.

Telif Hakları: Sporcular, görüntülerinin veya performanslarının kullanımı için telif haklarına sahip olabilirler. Televizyon yayınları, video oyunları, giyim ve diğer ürünler için telif hakları söz konusu olabilir ve bu haklar gelir olarak vergilendirilebilir.

Transfer Ücretleri: Sporcuların bir kulüpten diğerine transferi sırasında ödenen transfer ücretleri, genellikle gelir olarak vergilendirilir. Bu ücretler, futbolculardan veya diğer sporculardan elde edilen gelirlerdir.

Vergi İstisnaları ve İndirimler: Bazı ülkeler, sporcuların gelirlerini vergiden muaf tutabilir veya belirli bir miktarın altındaki gelirleri için özel bir vergi indirimi sunabilir. Bu tür istisnalar ve indirimler, sporcuların vergi yükünü azaltabilir.

Yabancı Sporcuların Vergilendirilmesi: Yabancı sporcuların bir ülkede yarışmalara veya organizasyonlara katılmaları durumunda, bu ülkenin vergi mevzuatına göre vergilendirilmeleri gerekebilir. Bu, uluslararası spor organizasyonlarının ve sporcuların sıkça karşılaştığı bir konudur.

Sporcular ve teknik adamların sporla ilgili faaliyetler dışında elde ettikleri gelirler, genellikle "serbest meslek kazancı" olarak vergilendirilir. Bu gelirler, reklam anlaşmaları, sponsorluk anlaşmaları, isim hakkı anlaşmaları ve benzeri gelirleri içerebilir. Vergi mevzuatının çoğu ülkede, bu

tür gelirlerin serbest meslek kazancı olarak kabul edilmesini öngörmektedir (Özdoğan, 2011).

Serbest meslek kazancı, kişisel hizmetlerin sunulması karşılığında elde edilen gelirleri ifade eder. Sporcular ve teknik adamlar, kişisel yetenekleri ve tanınırlıkları nedeniyle bu tür anlaşmalardan yararlanabilirler. Vergi mevzuatı, bu gelirlerin gelir vergisine tabi tutulmasını öngörebilir (Yıldız, 2022).

Ancak bazı ülkelerde, bu tür gelirler için özel istisnalar veya indirimler olabilir. Örneğin, bazı ülkeler sporcuların veya sanatçıların belirli bir miktarın altındaki gelirlerini vergiden muaf tutabilir veya özel bir vergi indirimi sunabilir (Öz, 2002).

Sporcular ve teknik adamlar için vergi durumu, ülkenin vergi mevzuatına ve anlaşmalarına, gelirin miktarına ve kaynağına, kişisel finansal duruma ve diğer faktörlere bağlı olarak değişebilmektedir. Sporculardan alınan gelir vergisi oranlarının değişmesi veya gelir vergisi beyannamesi verme yükümlülüğünün getirilmesi, ülkenin vergi mevzuatına ve politikalarına bağlı olarak farklılık gösterebilmektedir. Bu tür değişiklikler, ülkenin maliye politikalarına ve bütçe ihtiyaçlarına yanıt olarak yapılabilir (Yatkın, 2006).

2023 yılı içerisinde vergi oranlarında değişikliğe gidilmiştir. Ve yıl sonunda belli bir gelir düzeyini aşan sporcuların gelir vergisi beyannamesi verme yükümlülüğü getirilmiştir. Bu değişiklikler ülkede geçerli olan yeni vergi düzenlemeleridir. Yüksek gelirli sporcuların yıllık gelirlerini ve ek vergi ödemelerini hesaplamaları ve gerektiğinde vergi beyannamesi vermeleri gerekmektedir

BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ
(Çeribaş, 2020).

Spor kulüplerinin kurumlar vergisinden muaf olup olmadığı, ülkenin vergi mevzuatına ve yerel yasal düzenlemelere bağlı olarak değişebilir. Yukarıdaki açıklamanın geçerli olduğu birçok ülkede, spor kulüpleri sadece idman ve spor faaliyetlerini gösterdikleri durumlarda kurumlar vergisinden muaf tutulabilmektedir. Ancak bu muafiyetler, belirli koşullara ve sınırlamalara tabidir (Karataş Durmuş, 2016).

Ayrıca, spor kulüplerinin mali durumları, gelir kaynakları, organizasyon yapısı ve yerel vergi yasalarına uyumları da muafiyetlerin uygulanıp uygulanmadığını belirlemektedir. Vergi mevzuatındaki değişiklikler, spor kulüplerinin vergi muafiyeti durumunu etkilemektedir (Özden, 2015).

Türkiye'de 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'na göre, amatör sporcu olan hizmet erbabı için belirli bir gelir sınırını aşmayan gelirlerde gelir vergisi istisnası uygulanmaktadır. Bu istisnanın koşulları iki başlık altında düzenlenmiştir (Yatkın, 2006).

Amatör Sporcu Olma Şartı: İstisnadan yararlanmak isteyen kişilerin amatör sporcu olmaları gerekmektedir. Bu kişiler milli müsabakalara katılarak amatör sporcu olduklarını belgelemelidirler.

Gelir Sınırı: İstisna, asgari ücretin iki katını aşmayacak gelirler için uygulanır. Asgari ücret miktarı, her yıl güncellenir, bu nedenle miktar yıllara göre değişebilir.

Bu koşulları sağlayan amatör sporcular, belirtilen gelir sınırları içinde kazandıkları gelirlerden gelir vergisi ödemek zorunda değildir. Ancak belirtilen sınırları aşan gelirler için gelir vergisi ödenmesi gereklidir (Taylor, 2014).

Profesyonel trainerlerin spor salonlarında veya salon dışında kendi adlarına ve hesaplarına çalışarak sağladıkları personal training hizmetlerinden elde ettikleri kazanç, genellikle "serbest meslek kazancı" olarak kabul edilir. Bu kazanç, kişisel hizmetlerin sunulması karşılığında elde edilen bir tür geliri ifade eder (Orhan, 2016).

Profesyonel trainerler, sporculara bireysel olarak veya küçük gruplara yönelik eğitim ve antrenman hizmetleri sunarlar. Bu hizmetler, sporcuların kişisel sağlık ve spor hedeflerine ulaşmalarına yardımcı olmayı amaçlar. Personal trainerler, kendi müşteri portföylerini oluştururlar, randevuları düzenlerler ve genellikle kendi işlerini kurup yönetirler. Bu tür serbest meslek kazancı elde eden kişiler, gelirlerini beyan etmek ve vergi ödemekle yükümlüdürler. Vergi mevzuatı, serbest meslek gelirlerinin beyanı ve vergilendirilmesi ile ilgili ayrıntıları içerir (Güroğlu, 2020).

Spor kulüplerinin, ülkelerin Katma Değer Vergisi (KDV) yasalarına göre KDV mükellefidir. KDV, birçok ülkede mal ve hizmet ticaretinden kaynaklanan bir tüketim vergisidir. Spor kulüpleri, elde ettikleri gelirlerin KDV'ye tabi olduğu ve bu gelirler üzerinden KDV ödemekle yükümlü oldukları için mükellef konumundadır (Karataş Durmuş, 2016).

Spor kulüplerinin elde ettiği gelirler arasında stat gelirleri, bilet satışları, yayın gelirleri, forma reklamları, lisans gelirleri, sponsorluk anlaşmaları ve diğer gelir kalemleri bulunabilir. Bu gelirlerin büyüklüğü ve yapısı, kulüplerin büyüklüğüne, spor dalına ve yerel yasal düzenlemelere bağlı olarak değişebilir (Eren, 2019).

BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ

KDV oranları da ülkeden ülkeye değişebilir ve bazı mal ve hizmetler için farklı oranlar uygulanabilir. Spor kulüpleri, KDV'nin nasıl uygulandığı ve hangi gelirlerin KDV'ye tabi olduğu konusunda yerel vergi otoriteleri veya bir vergi danışmanından rehberlik almalıdır. Bu, gelirlerini ve harcamalarını doğru şekilde kaydetmeleri ve KDV yükümlülüklerini yerine getirmeleri için önemlidir (Yücedoğru ve Ören, 2017).

Ayrıca, bazı ülkelerde spor kulüpleri için KDV muafiyetleri veya istisnaları olabilmektedir. Bu istisnalar ve muafiyetler, yerel vergi mevzuatına ve spor kulübünün türüne bağlı olarak değişebilir. Dolayısıyla, spor kulüpleri yerel KDV düzenlemelerini takip etmeli ve uygun şekilde uyum sağlamalıdır (Karataş Durmuş, 2016).

Spor kulüpleri ve iktisadi işletmeler, birçok ülkede tüzel kişilik sahibi organizasyonlar olarak kabul edilir ve bu nedenle kurum niteliğindedirler. Kurumlar, kâr amacı gütmeyen sivil toplum kuruluşları, spor organizasyonları, dernekler veya iktisadi işletmeler olarak faaliyet gösterebilirler. Ancak kurum niteliğinde olmaları, gelir vergisi mükellefi olmadıkları anlamına gelmemektedir (İlgar Vd., 2021).

Ülkeden ülkeye ve yerel vergi mevzuatına bağlı olarak, spor kulüpleri ve iktisadi işletmeler gelir vergisi mükellefi olabilirler veya olmayabilirler. Gelir vergisi yasaları, bu tür organizasyonların kazandıkları gelir türlerine, miktarlarına ve faaliyetlerine göre değişebilmektedir. Bazı ülkelerde, kâr amacı gütmeyen organizasyonlar için özel gelir vergisi muafiyetleri veya indirimleri uygulanabilirken, diğer ülkelerde bu muafiyetler daha sınırlı olabilmektedir

(Göker, 2009).

Kamu yararına çalışan dernek statüsüne sahip spor kulüplerine yapılan bağış ve yardımların kurum kazancının belirli bir yüzdesine %5'ine kadar olan kısmının kurumlar vergisi beyannamesinde indirim konusu yapılabilmesi, birçok ülkede benzer vergi teşvikleri veya indirimleri içeren yerel düzenlemelere dayanmaktadır (Özden, 2015).

Bu tür indirimler, genellikle kamu yararına çalışan veya sosyal amaçlar taşıyan kuruluşları desteklemek ve teşvik etmek amacıyla yapılmaktadır. Bağış ve yardımların belirli bir yüzdesinin kurum kazancından düşülmesine izin vermek, bu tür kuruluşlara ek kaynak sağlamaktadır (Candan ve Yurdadoğ, 2017).

Ancak bu tür indirimler ve teşvikler, her ülkede farklı olabilir ve belirli koşullara tabi olabilmektedir. Hangi bağışların ve yardımların indirim konusu yapılacağı, indirim oranları ve limitler, yerel vergi mevzuatına ve düzenlemelere bağlı olarak değişiklik göstermektedir. Sporcu ve spor kulüplerinin vergi istisnalarına yönelik kazanımları da söz konusudur (Karataş Durmuş, 2016).

İstisna (Exception): Vergi yasalarında belirli bir konunun, genel olarak vergilendirilmesi gereken bir kategoriye ait olmasına rağmen, özel bir yasa veya düzenleme ile vergilendirme dışında bırakılmasıdır. Yani, istisna, genel kuralın dışında kalan özel bir durumu ifade eder. Örnek olarak, bazı ülkelerde belirli tıbbi malzemelerin satışı KDV'den istisna edilebilir.

Muafiyet (Exemption): Vergi yasalarında belirli bir konunun genel kurala göre vergilendirilmesi gereken bir kategoriye ait

BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ

olmasına rağmen, yine özel bir yasa veya düzenleme ile vergi yükümlülüğü dışında bırakılmasıdır. Yani, muafiyet, genel kuralın uygulanmadığı özel bir durumu ifade eder. Örnek olarak, bazı ülkelerde kar amacı gütmeyen kuruluşlar gelir vergisinden muaf tutulabilir.

Bu terimler, vergi hukukunda belirli gelirlerin veya faaliyetlerin belirli şartlar altında vergilendirilmemesi veya vergilendirilmesinin azaltılması için kullanılmaktadır. Her ülkenin vergi mevzuatı farklıdır ve bu terimlerin tanımları ve uygulanmaları ülkeye özgüdür (Dağlıoğlu ve Çiçek, 2014).

Öte yandan, bu tür vergi istisnaları ve muafiyetler, zaman içinde değişebilir ve yerel vergi mevzuatı ile sınırlıdır. Bu nedenle, belirli bir yıl için geçerli olan vergi istisnalarının güncel durumunu ve sınırlarını yerel vergi otoriteleri veya bir vergi danışmanı ile kontrol etmek önemlidir. Amatör sporcuların vergi konularında doğru ve güncel bilgilere sahip olmaları önemlidir (Erişir, 2010).

Sporcuların alacakları ve vergi yükümlülükleri ülkeye ve yerel yasalara göre büyük ölçüde değişebilir. Dolayısıyla, sporcuların mali durumlarını ve kazançlarını etkileyen vergi düzenlemelerini anlamak ve uygun şekilde yönetmek için profesyonel mali danışmanlardan yardım almak önemlidir. Ayrıca, sporcuların vergi ödeme yükümlülüklerini yerine getirmeleri ve vergi beyannamelerini düzgün bir şekilde doldurmaları önemlidir, çünkü vergi kaçırma veya eksik beyanlar yasal sorunlara yol açabilir (Çeribaş, 2020).

Uluslararası Sporcu Sözleşmeleri ve Türk Hukuku Uygulaması

Uluslararası sporcu sözleşmeleri, genellikle uluslararası sporcular ile spor kulüpleri veya takımları arasında imzalanan sözleşmeleri ifade eder. Bu sözleşmeler, sporcuların bir ülkede bulunan bir kulüp veya takımda profesyonel olarak spor yapmalarını düzenler. Bu tür sözleşmeler hem sporcuların hem de kulüplerin haklarını ve yükümlülüklerini belirler ve sporcunun transferi, tazminatlar, ücretler ve diğer önemli konuları içerebilir (Aslan, 2014). Türk hukuku açısından, uluslararası sporcu sözleşmeleri aşağıdaki temel ilkelere tabidir.

Sözleşme Serbestliği: Türk hukukunda, sözleşme serbestliği ilkesi yürürlüktedir. Bu ilkeye göre, iki taraf da kendi rızalarıyla bir sözleşme yapabilirler. Bu nedenle, sporcular ve kulüpler arasında uluslararası sporcu sözleşmeleri serbestçe yapılabilir.

Tarafların Hak ve Yükümlülükleri: Sözleşmeler, tarafların haklarını ve yükümlülüklerini belirler. Sporcu sözleşmeleri, sporcuların ücretleri, transfer şartları, tazminatlar ve diğer önemli meseleleri düzenler.

FIFA Kuralları ve Uluslararası Normlar: Türk futbolu ve diğer sporlar, uluslararası düzenlemelere tabidir. FIFA (Uluslararası Futbol Federasyonları Birliği) ve diğer uluslararası spor federasyonları, uluslararası sporcu sözleşmelerini düzenleyen kurallar ve yönergeler sunar. Bu nedenle, Türk kulüpleri ve sporcuları uluslararası düzenlemelere uygun olarak hareket etmelidir.

Hukuki Danışmanlık ve Uyuşmazlık Çözümü: Uluslararası sporcu sözleşmeleri, taraflar arasında anlaşmazlıkların çıkabileceği karmaşık belgelerdir. Taraflar, hukuki danışmanlardan profesyonel rehberlik almalıdır. Anlaşmazlıkların çözümü için

BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ

uluslararası tahkim de sıkça kullanılan bir yöntemdir.

Uluslararası sporcu sözleşmeleri, her spor dalı için farklılık gösterebilir ve ulusal ve uluslararası düzenlemelere tabi olabilir. Bu nedenle, her bir sözleşme özel bir incelemeye tabi tutulmalıdır.

Türk Spor Hukuku'nda Geçmişten Günümüze Sporcuların Alacaklarının Değişen Yönetimi

Türk spor hukuku içinde sporcuların alacaklarının yönetimi zaman içinde çeşitli değişikliklere uğramıştır. Bu değişiklikler, sporun ticarileşmesi, ulusal ve uluslararası düzenlemelerin evrilmesi ve toplumsal beklentilerin değişmesi gibi faktörler tarafından etkilenmiştir (Özen Vd., 2012). Türk spor hukuku içinde sporcuların alacaklarının değişen yönetimi hakkında birkaç önemli döneme odaklanan kavramlar bulunmaktadır. Bunlar;

Geçmişteki Geleneksel Yönetim: Türkiye'de sporcuların alacaklarına dair düzenlemeler, sporun ilk yıllarında daha basit ve geleneksel bir yapıya sahipti. Sporcular genellikle amatör olarak spor yaparken, profesyonel sporcular için gelir kaynakları kısıtlıydı ve sporcuların maaşları veya tazminatları sınırlıydı.

Profesyonelleşme ve Kulüp Sistemine Geçiş: Sporun profesyonelleşmesiyle birlikte sporcuların alacaklarının yönetimi de değişti. Kulüpler ve takımlar, sporculara daha fazla maaş ve ödeme yapmaya başladılar. Bu dönemde, sporcuların sözleşmeleri daha ayrıntılı hale geldi ve özellikle futbol gibi büyük sporlarda transfer ücretleri önemli hale geldi.

Uluslararası Düzenlemelerin Etkisi:

Uluslararası spor kuruluşları, sporcuların haklarını ve alacaklarını korumak için çeşitli düzenlemeler getirdi. Özellikle FIFA'nın futbol dünyasında transferler ve tazminatlarla ilgili kuralları, sporcuların uluslararası arenada alacaklarının düzenlenmesine katkıda bulundu.

Yeni Spor Yasası ve Reformlar: Türkiye'de 2020 yılında kabul edilen Yeni Spor Yasası, sporcuların haklarını ve alacaklarını düzenleyen önemli bir adımı temsil etmektedir. Bu yasa, sporcuların alacaklarını daha fazla koruma altına alırken, spor kulüplerinin yönetimini ve finansal yapılarını düzenlemeyi amaçlamıştır. Ayrıca, sporcuların borçlarını ve transfer tazminatlarını düzenlerken özel hükümler içermektedir.

Sporcu Sendikalarının Rolü: Sporcu sendikaları, sporcuların haklarını ve alacaklarını savunma konusunda etkili bir rol oynamıştır. Sendikalar, sporcuların işçi haklarına sahip olduğunu savunmuş ve sporcuların sözleşme şartlarının iyileştirilmesi için mücadele etmiştir.

Türk spor hukuku içinde sporcuların alacaklarının yönetimi, ulusal ve uluslararası düzenlemelerin gelişimi ve sporun ekonomik boyutlarının genişlemesi ile birlikte değişim göstermiştir (Özen Vd., 2012). Bu değişiklikler, sporcuların haklarını koruma ve sporun sürdürülebilirliğini sağlama amacını taşımaktadır.

Sporculardan Kaynaklanan Alacak İhtilaflarının Çözümü: Arabuluculuk ve Alternatif Yollar

Sporcuların kaynaklanan alacak ihtilafları, geleneksel yargı sistemlerinin yanı sıra alternatif çözüm yolları ve arabuluculuk gibi

BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ

yöntemlerle de çözülebilmektedir (Tanrıver, 2006). Sporcuların alacak ihtilaflarının çözümünde kullanılabilecek bazı alternatif yollara örnekler aşağıda başlıklar altında ifade edilmiştir.

Arabuluculuk (Mediation): Arabuluculuk, bir bağımsız üçüncü tarafın (arabulucu) ihtilafı çözme sürecine müdahale ettiği bir alternatif çözüm yoludur. Sporcular ve kulüpler, arabulucu aracılığıyla ihtilafı müzakere ederler ve anlaşmaya varmaya çalışırlar. Arabuluculuk, mahkemeye gitmekten kaçınarak daha hızlı ve maliyet etkin bir çözüm sağlayabilir.

Tahkim (Arbitration): Tahkim, ihtilafların bağımsız bir tahkim kurulu tarafından çözüldüğü bir alternatif yargılama yöntemidir. Sporcular ve kulüpler, genellikle ulusal ve uluslararası spor tahkim mahkemelerine başvurarak ihtilaflarını çözebilirler. Bu mahkemeler, sporun özgül kurallarına ve düzenlemelerine hakimdir.

Spor Tahkim Mahkemeleri (CAS): Sporcular ve spor kulüpleri, uluslararası Spor Tahkim Mahkemesi (CAS) gibi spor ihtilaflarını çözmek için özel olarak kurulmuş tahkim mahkemelerine başvurabilirler. CAS, spor dünyasındaki ihtilafların çözümünde uluslararası bir otorite olarak kabul edilir.

Spor Tahkim Dernekleri ve Kurumları: Bazı ülkelerde sporcular ve kulüpler, ulusal veya bölgesel spor tahkim dernekleri ve kurumlarına başvurarak ihtilaflarını çözebilirler. Bu kurumlar, yerel düzeyde spor ihtilaflarını ele almak için tasarlanmıştır.

Spor Hukuk Danışmanları: Spor hukuku konusunda uzmanlaşmış avukatlar veya hukuk danışmanları, sporculara ve kulüplere hukuki rehberlik sağlayabilir ve ihtilafların

geleneksel yargı sistemlerinin dışında çözülmesine yardımcı olabilirler.

Sporcuların alacak ihtilaflarının çözümü için hangi yöntemin kullanılacağı, ihtilafın niteliğine, taraflar arasındaki anlaşmazlığa ve ulusal veya uluslararası düzenlemelere bağlı olarak değişebilir olduğu asla göz ardı edilmemesi gereken bir husustur.

Sporcuların Alacaklarının Yönetimi Ve Hukuki Sorumlulukların Tahsili: İdari ve Hukuki Yollar

Sporcuların alacaklarının yönetimi ve hukuki sorumlulukların tahsili için çeşitli idari ve hukuki yollar mevcuttur. Sporcular ve spor kulüpleri, bu yolları kullanarak alacaklarını koruyabilir ve gerektiğinde tahsil edebilirler (Küçükgüngör, 1998). Bu süreçte kullanılabilecek bazı idari ve hukuki yollar yine aşağıda başlıklar altında sunulmuştur.

Spor Tahkim Mahkemesi (CAS) Başvurusu: Ulusal ve uluslararası spor tahkim mahkemeleri, sporcuların ve kulüplerin sporla ilgili ihtilafları çözmek için başvurabileceği önemli bir yoldur. CAS, sporun özgül kurallarına ve düzenlemelerine hakimdir ve sporcuların alacaklarının tahsili için kararlar verebilir.

Spor Federasyonlarına Başvuru: Sporcular, alacak ihtilaflarını ilgili spor federasyonlarına iletebilirler. Federasyonlar, sporcuların ve kulüplerin haklarını korumak ve ihtilafları çözmek için idari bir süreç sunabilirler.

Sözleşme Yönetimi: Sporcular ve kulüpler, sözleşmelerini dikkatlice yönetmelidirler. Sözleşme şartlarına uygun olarak alacakların ödenmesini sağlamak önemlidir. Ayrıca, sözleşmelerin müzakere edilmesi ve ihtilafların önlenmesi için profesyonel hukuki danışmanlardan yardım alınabilir.

BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ

Arabuluculuk ve Müzakere: Taraflar arasındaki anlaşmazlıkların çözümü için arabuluculuk veya müzakere süreçleri başlatılabilir. Bu, mahkemeye gitmeden önce daha uzlaşmacı bir yol denemek anlamına gelir.

İcra İşlemleri: Mahkeme kararlarına dayalı olarak alacakların tahsil edilmesi için icra işlemleri başlatılabilir. İcra daireleri, mahkeme kararlarına uygun olarak alacakların tahsil edilmesini sağlar.

Hukuki Danışmanlık ve Dava Açma: Sporcular, alacak ihtilafları durumunda avukat veya hukuki danışmanlardan hukuki destek alabilir ve gerektiğinde dava açabilirler.

Sporcuların alacaklarının yönetimi ve tahsili, sözleşme şartlarına, ulusal ve uluslararası düzenlemelere ve ihtilafın niteliğine bağlı olarak değişebileceği unutulmaması gereken önemli bir husustur.

Sporculardan Kaynaklanan Alacakların Toplanması ve Tahsilatın Zorlukları

Sporculardan kaynaklanan alacakların toplanması ve tahsilatı, bir dizi zorlukla karşılaşabilir⁵. Bu zorluklar, sporculardan alacak tahsilatının karmaşıklığını artırabilir ve tahsilat sürecini uzatabilir. Bu zorluklardan bazıları ise aşağıdaki gibidir.

Sözleşme Şartları ve Anlaşmazlıklar: Sporcuların sözleşme şartlarına uyulmaması veya sözleşme anlaşmazlıkları tahsilatı zorlaştırabilir. Taraflar arasındaki sözleşme şartlarının net ve açık olmaması da ihtilaf yaratabilir.

Ekonomik Zorluklar: Sporcuların veya

kulüplerin ekonomik zorluklarla karşılaşması, alacakların ödenmesini engelleyebilir. Kulüplerin mali sorunları, alacakların ödenmesini geciktirebilir veya durdurabilir.

Uluslararası Boyut: Sporcuların uluslararası arenada faaliyet göstermeleri, alacak tahsilatını karmaşık hale getirebilir. Farklı ülkelerdeki hukuki düzenlemeler ve sözleşme kuralları, tahsilat sürecini etkileyebilir.

Transfer Ücretleri: Özellikle futbol gibi büyük sporlarda, sporcuların transferleri ve transfer ücretleri karmaşık olabilir. Bu nedenle, transfer ücretlerinin tahsili uzun sürebilir.

Hukuki Süreçler: Alacak tahsilatının hukuki yollarla çözülmesi, zaman alıcı ve maliyetli olabilir. Mahkeme süreçleri uzun sürebilir ve tahsilat maliyetlerini artırabilir.

Spor Tahkim Mahkemeleri: Sporculardan kaynaklanan alacak ihtilafları, uluslararası spor tahkim mahkemelerinde çözülmek zorunda kalabilir. Bu mahkemelerdeki kararların uygulanması da zaman alabilir.

Sporcu Hakları: Sporcuların hakları ve alacakları, uluslararası spor kuralları ve federasyonların düzenlemeleri tarafından korunur. Bu nedenle, alacak tahsilatı süreci bu kurallara uygun olarak yürütülmelidir.

Sporcuların Alacaklarının Hukuki Niteliği ve Uluslararası Spor Hukuku İle Karşılaştırılması

Sporcuların alacaklarının hukuki niteliği ve uluslararası spor hukuku ile karşılaştırılması, sporun ulusal ve uluslararası düzeyde nasıl düzenlendiğini anlamamıza yardımcı olabilir (Küçükgüngör, 2004). Sporcuların alacaklarının hukuki niteliği ve uluslararası

⁵ Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu Kanun No: 7405, MADDE 25- (1) Bu Kanunda hüküm bulunmayan konularda spor kulüpleri hakkında 4721 sayılı Kanun ile 5253 sayılı Kanun; spor anonim

şirketleri hakkında ise 6102 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ

spor hukuku ile ilgili bazı önemli noktalar ise;

Sporcuların Alacaklarının Hukuki Niteliği

Sporcuların alacakları, genellikle spor sözleşmeleri veya spor organizasyonları tarafından ödenen paraları ifade eder. Bu alacaklar, sporcuların spor organizasyonları veya kulüplerle yaptığı sözleşmelere dayanmaktadır. Sporcuların alacakları, sözleşme şartlarına göre değişebilir ve transfer ücretleri, maaşlar, primler, sponsorluk anlaşmalarından kaynaklanan ödemeler gibi çeşitli şekillerde ortaya çıkabilmektedir (Genç, 1996).

Sporcuların alacaklarının hukuki niteliği, sözleşmenin türüne ve yerel yasal düzenlemelere bağlı olarak değişebilir. Örneğin, bir futbolcu için alacaklarının hukuki niteliği, transfer ücreti olarak kabul edilirken, bir olimpiik sporcu için ödülleri ve sponsorluk anlaşmalarından kaynaklanan gelirler olarak değerlendirilebilir (Petek, 2016).

Uluslararası Spor Hukuku Ve Alacaklar

Uluslararası spor hukuku, ulusal sınırları aşan spor organizasyonları ve sporcular arasındaki ilişkileri düzenler. Uluslararası spor hukuku, sporcuların alacaklarının düzenlenmesi, transferleri ve spor organizasyonları arasındaki ihtilafların çözümü gibi konuları ele alır. Özellikle FIFA, IOC (Uluslararası Olimpiyat Komitesi) ve uluslararası spor federasyonları, uluslararası spor hukukunun önemli oyuncularındır (Keçeciler, 2006).

Transfer ücretleri, uluslararası futbolculukta önemli bir konudur ve FIFA Transfer Tüzüğü tarafından düzenlenir. Bu tüzük, futbolculardan kaynaklanan alacakların ödenmesi ve transferlerin nasıl gerçekleşeceği

konularında kurallar içerir. Ayrıca, doping ve anti-doping kuralları da uluslararası spor hukukunun önemli bir parçasını oluşturur ve sporcuların alacaklarını etkileyebilmektedir (Tutar, 2022).

Sporcuların alacakları, ulusal ve uluslararası spor hukuku kurallarına uygun olarak düzenlenmelidir. Uluslararası spor hukuku, sporcuların haklarını ve alacaklarını korumayı amaçlar ve sporun adil ve düzenli bir şekilde yönetilmesini sağlamak için uluslararası düzenlemeleri içermeli ve uygulanmalıdır (Küçükgüngör, 1998).

Sonuç

Çalışmada elde edilen sonuçlara göre, sporcuların haklarının korunması için mevcut yasal düzenlemelerin önemi ortaya çıkmış ve vurgulanmıştır.

Profesyonel sporcu sözleşmeleri, profesyonel futbolcular ve kulüpler veya temsilcileri arasında akdedilen ve futbol faaliyetinin icrasını düzenleyen özel bir tür iş sözleşmesi olarak kabul edilmektedir. İş Kanunu'nun 4. maddesi gereği, profesyonel futbolcular İş Kanunu kapsamına dahil edilmemektedir. Bu nedenle sporcu sözleşmeleri için İş Kanunu'nun işçi ve işveren ilişkilerine dair hükümleri doğrudan uygulanmamaktadır. Bu durum birçok profesyonel futbolcunun zarar etmesine ya da diğer özlük hakları konusunda kayıplar yaşamasına neden olmaktadır.

Söz konusu profesyonel sporcu sözleşmelerinin İş Kanunu'na tabi olmaması, birçok tartışma ve endişeye neden olmaktadır. İş Kanunu'nun işçi ve işveren ilişkilerini düzenlemek amacıyla oluşturulduğunu göz önünde bulundurarak, profesyonel futbolcuların bu kanun kapsamına dahil edilmemesi, bazı önemli konuları ortaya

BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ

çıkartmakta ve her iki tarafı da olumsuz yönden etkilemektedir.

İş Kanunu'nun dışında kalan profesyonel futbolcular, iş güvencesi hükümlerinden yoksun kalmaktadır. Bu durum, kulüplerin oyuncu sözleşmelerini daha esnek bir şekilde sonlandırabilmesine neden olmaktadır.

İş Kanunu, çalışma saatleri, dinlenme hakkı ve fazla mesai gibi işçi haklarını düzenlemektedir. Bu haklar, profesyonel futbolcular için standartlaştırılmış değildir ve bu sporcuların yorgunluk ve aşırı çalışma gibi sorunlarla karşılaşmasına neden olmaktadır.

İş Kanunu'na tabi işçiler, sendikal haklardan yararlanmakta ve toplu iş sözleşmeleri müzakere edebilmektedir. Ancak profesyonel futbolcular ve diğer branştaki sporcular için bu tür haklar genellikle mevcut mevzuat ile kanunlarda sınırlandırılmıştır. Bu haklardan sporcular yararlanmamaktadır. Bu durum hukukta eşitlik ilkesine aykırılık göstermektedir.

İş Kanunu'na tabi işçiler, sosyal güvence kapsamında çeşitli haklardan faydalanabilmektedir. Profesyonel futbolcu ve diğer spor branşlarında yer alan sporcular bu haklardan tam anlamıyla yararlanamamakta olup, sözleşmelerine bağlı olarak farklı uygulamalara tabi olmaktadır.

Profesyonel futbol ve diğer spor branşındaki sporcular ekonomik ve işçi hakları açısından bazı zorluklarla karşılaşabilmektedir. Sporcuların haklarını korumak ve daha adil bir sözleşme düzeni oluşturmak için, özellikle futbolcuların temsilcileri ve spor yönetimi tarafından yeni düzenlemeler ile standartlar oluşturulması veya mevcut kanunların gözden geçirilmesi gerekliliği dikkat çekmektedir.

Sporcuların alacakları, sporcu sözleşmeleri ve

borç ilişkileri çerçevesinde ele alınmaktadır. İş Hukuku kapsamında değerlendirilen sporcu sözleşmeleri, sporcuların haklarını ve alacaklarını düzenlemekte ve korumaktadır. Sporcuların alacaklarının yönetimi ve tahsili, güncel yasal düzenlemelere göre uygun hale getirilmeli ve karşılıklı sözleşmelerde ilgili kanun hükümlerine göre daha nitelikli olarak bağlayıcı şekilde hazırlanmalıdır. Bu yönde hazırlanacak sözleşme ve içeriğine yönelik bilgiler aşağıdaki gibi olmalı, hem sporcuyu hem de sporcunun lisansını elinde bulunduran kulüp için karşılıklı bağlayıcılık içermelidir.

Sporcuların haklarını korumak ve alacaklarını tahsil etmek için mevcut yasal düzenlemelere uygun hareket etmek yapılan literatür araştırması ile literatürde yer alan çalışmaların bulgu ile sonuçları incelendiğinde önemli sorunların yaşandığını göstermektedir. Spor hukuku, sporcuların haklarını ve sorumluluklarını düzenleyen karmaşık bir alan olmakla birlikte sporcuların bu alanda bilinçli olmaları ve hukuki danışmanlardan destek almaları gerektiğini ortaya koymaktadır. Sporcuların alacak yönetimi ve hukuki niteliği, sporun düzenli ve adil bir şekilde yapılmasını sağlamak için önemli bir kavram olma özelliğini taşımaktadır. Ve güncel yasal düzenlemelere uyum sağlamak bu amaç doğrultusunda önemli bir adımdır. Bu nedenle hem kulüp hem de sporcu hem de diğer spor sistemi içerisinde yer alan çalışanlara yönelik uygulamalar, sözleşmeler ve yaptırımların hukuki nitelik kazanmadan öncesindeki içeriğinin mutlaka bir hukuki yetkiye sahip kamu yetkilisi ve otoritesince kontrol edilerek oluşabilecek olumsuzluklara yönelik uygulamaları hayata geçirmesi oldukça büyük önem taşımaktadır.

Öneriler

- ✓ Sporcu sözleşmeleri, güncel yasal düzenlemelere uygun olarak hazırlanmalıdır. Bu sözleşmeler, sporcuların ve kulüplerin haklarını net bir şekilde tanımlamalı ve alacakları belirlemelidir.
- ✓ Kulüpler, sporcuların haklarını ve alacaklarını düzenli olarak izlemelidir. Hangi koşullarda hangi tutarların ödeneceği belirtilmeli ve takip edilmelidir.
- ✓ Sporcuların ve kulüplerin hukuki haklarını korumak için hukuki danışmanlık alınması oldukça önemlidir. Özellikle yabancı uyruklu sporcular açısından Türk Hukuk sistemine hakim bir danışman ile bu sözleşmelerin hazırlanarak hayata geçirilmesi oluşabilecek hukuki yünden olumsuzlukları ortadan kaldıracaktır ya da en asgari boyuta indirebilir.
- ✓ Sporculuk sözleşmelerinden kaynaklanan anlaşmazlıklar için arabuluculuk veya dava yoluyla çözümler üretilerek sporcu ile kulüpler açısından fayda yaratılmalıdır. Bu süreçlerde yasal belgelerin ve sözleşmelerin öneminin oluşabilecek sorunlara açısından hukuka uygun ve güncel hukuki mevzuatlar çerçevesinde hazırlanması hayati önem taşımaktadır. Bu gerçek asla göz ardı edilmemelidir.
- ✓ Kulüpler, sporcuların alacaklarını muhasebe ve finans yönetimiyle izlemelidir. Bu, alacakların zamanında ödenmesini ve yasal düzenlemelere uygun olarak yönetilmesini gerektirmektedir. Bu nedenle hem

sporcu hem de kulüp açısından finansal yönetimin başta Türkiye olmak üzere uluslararası kabul görmüş muhasebe ve finans yönetim standartlarına uygun olarak düzenlenmesi gerekmektedir.

- ✓ Sporcuların alacaklarının düzenli ve yasal olarak yönetilmesi, spor dünyasındaki iş ilişkilerinin sağlıklı bir şekilde sürdürülmesini sağlayabilir. Bu aynı zamanda sporcuların ve kulüplerin uzun vadeli başarılarını da destekleyebilir.
- ✓ Türk Borçlar Kanunu (TBK) hizmet sözleşmelerine ilişkin genel hükümleri, profesyonel futbolcu ile diğer branştaki sporcular ve kulüpler arasında yapılan sporcu sözleşmeleri için geçerliliği daha kapsamlı hale getirilmeli ve kanunlar ile hukuki güvence altına alınmalıdır. Profesyonel sporcu sözleşmeleri, TBK kapsamında hizmet sözleşmeleri olarak kabul edilip ve bu sözleşmelere ilişkin TBK'nın hizmet sözleşmelerine dair hükümleri daha kapsamlı olarak uygulanmalıdır. Mevcut yasalar ve uygulamalar tam olarak sporcuların haklarını korumaya yeterli değildir. Çok yönlü eksiklik ve uygulamada yetersizlik söz konusudur.
- ✓ Sporcu sözleşmelerinin iş sözleşmeleri veya hizmet sözleşmeleri olarak kabul edilmesi, sporcuların ve kulüplerin hak ve yükümlülüklerini düzenleyen bir hukuki çerçeve sunmaktadır. Fakat bu kapsamındaki uygulamalar daha uluslararası hukuki uygulamalar çerçevesinde genişletilerek nitelikli hale getirilmelidir. Bu sözleşmeler, genellikle sporcuların maaşları,

BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ

primleri, transfer ücretleri ve diğer finansal yükümlülükleri içermektedir. Bu nedenle diğer farklı alan ile sektörlerde çalışan kişilerle aynı haklara sahip hale getirilmeli ve hukuken korunmalıdır. Ayrıca, sözleşmelerde sporcuların disiplin kurallarına uymaları ve antrenmanlara katılmaları gibi sportif yükümlülüklerine yönelik uygulamalar uluslararası nitelikteki hukuki uygulamalara göre güncellenmeli ve düzenlenmelidir. Bu açıdan kullanılan mevzuat ve hukuki uygulamalar yetersiz ve uluslararası nitelikte değildir.

- ✓ Profesyonel sporcu sözleşmelerinin hukuki niteliği ve içeriği, her sporcu ve kulüp arasında farklılık göstermektedir. Bu durum farklı rekabet ve haksızlıkların oluşmasına neden oluşturmaktadır. Bu oluşan ya da oluşabilecek hukuki olumsuzlukların ortadan kaldırılması adına yeni hukuki düzenlemelerin hızla hayata geçirilmesi, alanda uygulanan uluslararası hukuk uygulamalarının ivedi olarak güncellenmesi gerekliliği kanun yapıcılarla ele alınarak değerlendirilmelidir. Bu nedenle sporculara yönelik uygulanan ve düzenlenen her sözleşme ayrıntılı bir şekilde kanun yapıcılar tarafından incelenmeli ve hukuki güvence altına alınmalıdır. Ayrıca sözleşmelerde sporcuların yine uluslararası standartlarda ve hukuki uygulamalardaki kazanımları kanun yapıcılar ile güvence altına alınarak hakları korunmalıdır. Uygulanan ve yürürlükte olan vergi mevzuatına yönelik prosedürler hakkaniyet

çerçevesinde ve eşitlik ilkesine uygun olarak tüm sporculara yönelik uygulanmalıdır.

Kaynaklar

Akbulut, E. (2017). İş hukuku bağlamında profesyonel futbolcu sözleşmesinin temel unsurları, *İş ve Hayat*, 3(5), 356–377.

Alev, A., Alemdar, U., Alemdar, B., Yaman, S., & Sığırtmaç Y. (2021). Türk spor yönetiminin dünden bugüne yapısal analizi: yeni kamu yönetimi ve yönetim yaklaşimleri açısından bir değerlendirme, *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 23(2), 103–124.

Araç, I. E., Cihan, B. B., & İnan, M. (2021). Spor kulüplerinin kuruluş ve yürütme politikalarına ilişkin spor bilimleri öğretim elemanlarının görüşleri: fenomenolojik çözümleme, *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 15(2), 248–259.

Aslan, B. (2014). *Sporcu sözleşmeleri*, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara. https://www.academia.edu/33526445/sporcu_s%C3%B6zle%C5%9Fmeleri_pdf

Aydın, U., Canbey Özgüler, V., Kocabaş, F., Yalız, S. D., Katırcı, H., Demirkaya, S., Yüce, A., & Etcı, H. (2017). Türkiye’de profesyonel sporcuların çalışma koşulları ve örgütlenme eğilimleri, *Çalışma ve Toplum*, 4(55), 1873–1912.

Aydınlı, İ. (2014). 6552 sayılı kanunla alt işveren kurumunda yapılan yeni düzenlemeler ve değişiklikler, *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 18(3), 77–100.

Aydos, O. S. (2013). Sporcu sözleşmesinin feshi, *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 62(3), 643–690.

Bilgin, F.T. (3 Ocak 2020). *Etiket arşivi spor kulübüne transfer edilmesi*, Erişim. Retrieved from <http://fatmatugcebilgin.av.tr/category/spor-hukuku/>

Bozkurt, M. N. (2010). Spor hukuku uyuşmazlıklarının çözümünde milletlerarası spor tahkim mahkemesi, *Ankara Barosu Dergisi*, 2, 165–190.

Camcı, S., & Şeker, M. (2021). Sözleşmeye katılma

anlaşmasında şekil ve şekle aykırılığın yaptırımı, *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 20(41), 783–806.

Candan, G. T., & Yurdadoğ, V. (2017). Türkiye’de maliye politikası aracı olarak teşvik politikaları, *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 27, 150–173.

Çakmak, Ö. (2023). *Türk iş hukukunda sporcuların yeri*, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi.

Çeribaş, D. (2020). Türkiye’de sporcu ücretlerinin vergilendirilmesi, *Hacettepe Hukuk Fakültesi Dergisi*, 10(2), 555–583.

Dağlıoğlu, İ., & Çiçek, H. G. (2014). Uluslararası Vergileme ilkeleri ve uluslararası vergilemenin amaçları üzerine bir değerlendirme, *Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 10(1), 27–45.

Dilek, İ., & Arslan, L. (2021). Türkiye ve İtalya spor kulüplerinin örgütsel yapılarının kıyaslamalı analizi, *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 6(4), 311–328.

Doğu, H. M. (2020). E- Spor ve E-Spor hukuku’nda sporcu sözleşmeleri, *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 69 (2), 443–453.

Doğu, H. M. (2017). Türk spor hukuku’nda “Refakatçi Çocuk”, *Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 12(2), 43–54.

Ercoşkun, Ş. H. K. (2016). Sözleşmenin içeriğini belirleme özgürlüğü ve bunun genel sınırı: TBK M. 27, *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, 74(2), 709–738.

Eren, M. S., & Çukacı, Y. C. (2019). Türkiye’deki futbol kulüplerinin halka arzında değerlendirme süreçleri: Beşiktaş, Galatasaray ve Fenerbahçe örneği, *Akademik Yaklaşımlar Dergisi*, 10(2), 90–122.

Ergül, O. (2015). Sporda zorunlu tahkim - bireysel başvuru ilişkisi: ‘yargı denetimi dışında bırakılan işlemleri’ dar yorumlamak mümkün değil mi?, *Anayasa Yargısı*, 31(1), 67–78.

Erişir, S. (2010). Damga vergisi kanunundaki istisna

BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ

(ve Muafiyet) hükümleri ve uygulamaya ilişkin değerlendirmeler, *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 12(Özel Sayı), 231–255.

Erman, A. (2023). *Spor müsabakalarında ortaya çıkan zararlardan dolayı sporcuların hukuki sorumluluğu*, KTO Karatay Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi.

Esentaş, M., Güzel, P., Özbey, S., & Çelik, E. (2018). Mega spor organizasyonları sporcularının gözüyle olimpiik hareket ve olimpiizm algıları, *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 3(4), 32–47.

Genç, D. A. (1996). Türk hukukunda spor sözleşmeleri ve profesyonellik, *Öneri Dergisi*, 1(4), 177–180.

Göroğlu, M. (2020). *Egzersiz katılımcısı ve kişisel antrenör bakış açısından kişisel antrenör ile çalışmak: Tercih sebepleri, beklentiler, etkiler*, Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi.

Günaydın, M. (2019). *Profesyonel futbolcu sözleşmelerinin insan kaynakları muhasebesi açısından değerlemesi*, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi.

Güreş, T. (2006). *Futbol ekonomisinde naklen yayın gelirlerinin bölüşümünün analizi*, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi.

Gürten, K., & Erenel, S. E. (2012). Lex sportiva: spor hukukunun küreselliği, *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 3(1), 295–316.

İmamoğlu, A. F., Karaoğlu, E., & Erturan, E. E. (2007). Türkiye’de spor kulüplerinin yapısal nitelikleri ve temel problemleri, *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 12(3), 35–61.

Karataş Durmuş, N. (2016). Spor kulüplerinin vergilendirilmesi, *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, 27, 245–278.

Kartal, P. (2020). Bir hak olarak spor faaliyeti, *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, 26(2), 537–570.

Keçeciler, M. (2006). *Uluslararası spor uyuşmazlıklarının tahkim yoluyla çözümü*, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi.

Kızıltepe, M. (2012). Futbol kulüpleri için değerlendirme çerçevesi, *SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 10(2), 77–88.

Küçükgüngör, E. (1998). Türk hukukunda sporcuların hukuki durumu, *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 2(2),

Küçükgüngör, E. (2004). Spor hukuku uyuşmazlıklarında milletlerarası tahkim (The Court Of Arbitration For Sport), *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 53(2), 1–32.

Orhan, Ü. (2016). Kişisel antrenörlük sözleşmesinin hukuki açıdan değerlendirilmesi, *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, 22(3), 2063–2078.

Öz, E. (2002). Türk gelir vergisindeki bazı vergi harcamalarının optimal vergileme ilkeleri açısından analizi, *Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 17(1), 11–33.

Özden, E. (2015). *Vergi yükümlükleri ve Avantajları boyutuyla dernekler, vakıflar ve bağışçıları*, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doktora Tezi.

Özdoğan, O. (2011). *Türkiye’de sporun vergilendirilmesi*, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.

Özen, G., Koçak, F., Boran, F., Sunay, H., & Gedikli, N. (2012). Türk spor yönetimindeki mevcut sorunlara ilişkin akademisyenlerin görüşlerinin değerlendirilmesi, *SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 10(4), 107–116.

Özsoy, S. (2008). Spor hukukunda tahkim, *Spor Yönetimi ve Bilgi Teknolojileri*, 3(1), 15–29.

Öztürk, M.A. (17.11.2024). *Spor Hukuku Yazıları - I Futbolcu Alacaklarında Görevli Yargı Yeri Sorunu*, Erişim. Retrieved from <https://www.hukukihaber.net/spor-hukuku->

BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ

yazilari-i-futbolcu-alacaklarinda-gorevli-yargi-yeri-sorunu

Petek, H. (2016). Futbolcu ile kulübü ve millî takım arasındaki hukukî ilişkiler, *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, 22(3), 2407–2434.

Petek, H. (2010). Sportif faaliyetlere ilişkin seyirci sözleşmesi, *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 12(Özel Sayı), 657–716.

Rıfat, E. (2006). Türk sporunun yapısal düzeni, *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 10(1), 117–136.

Sabah, S., Çankaya, S., Ermiş, A., Çakıcı, H. A., & Derelioğlu, M. (2021). Spor yöneticiliği bölümü öğrencilerinin spor hukuku dersine yönelik görüşleri, *Artvin Çoruh Üniversitesi Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(2), 39–48.

Songün, Y., Katkat, D., & Budak, D. (2015). Türkiye’deki ulusal spor federasyonlarının doping kontrol uygulamalarının değerlendirilmesi, *SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 13(2), 93–102.

Subaşı, İ. (2014). 6356 Sayılı sendikalar ve toplu iş sözleşmesi kanunu’na göre toplu iş sözleşmesi, *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, 20(1), 595–654.

Şirin, T., Döşyılmaz, E., & Eratlı, Ş. Y. (2022). Sporda sürdürülebilir başarı için beden eğitimi öğretmenleri bakış açısı *MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 11(1), 428–438.

Tanrıver, S. (2006). Hukuk uyuşmazlıkları bağlamında alternatif uyuşmazlık çözüm yolları ve özellikle arabuluculuk, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, 64, 151–177.

Taylar, Y. (2014). Vergi borcu ilişkisinin pasif süjesi olarak birey ve vergilendirme yetkisinin bireyin hak, özgürlük ve ödevlerine etkisi, *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 16(Özel Sayı), 4943–4987.

Topuz, M. (2013). 6098 sayılı türk borçlar kanunu uyarınca pazarlamacılık sözleşmesi (TBK m. 448-

460), *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, 19(1), 293–356.

Thorpe, D. (2013). *Sporcular ve işverenlerinin karşılıklı sadakat yükümlülükleri*, çev. Ezgi Çufadar ve Sibel Büyükkılıç, Ankara Barosu Spor Hukuku Kurulu “Av. İsmail İnan” Armağanı, Ed. Tacar Çağlar, Mattek Matbaacılık, Ankara, ss. 203-214.

Tutar, A. (2022). *Profesyonel futbolcu sözleşmesinde ücret*, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.

Ünal, H. (2011). Spor bilincinin yaygınlaştırılmasında sosyal pazarlamanın toplum tutumuna etkisi, *CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 6(2), 11–22.

Vieweg, K. (2010). Spor hukukunun büyüü, *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 1(1), 1–39.

Will, M. R. (1993). Uluslararası sporun yapısal düzeni, *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 43(1), 267–284.

Yatkın, M. C. (2006). *Türkiye’de sporcuların vergilendirilmesi*, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi.

Yıldız, H. D. (2022). Sporcu ücretlerinden elde edilen gelir vergisi: adem-i tahsis ilkesi açısından değerlendirilmesi, *Uluslararası Sosyal Siyasal ve Mali Araştırmalar Dergisi*, 2(2), 116–126.

Yücedoğru, R., & Ören, G. (2017). Katma değer vergisi’nde vergi uyumu ve Dünyada KDV uyumunu arttırmaya yönelik uygulamalar: sistematik bir literatür analizi, *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, ICMEB17(Özel Sayısı), 939–961.

Sorumlu Yazar Bilgileri

Yazar Adı Soyadı: Ali Serdar Yücel

Kurumu: Fırat Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Spor Yöneticiliği Bölümü, Elazığ / Türkiye

Adres: Fırat Üniversitesi Rektörlük Kampusu Merkez, Elazığ

Orcid Numarası: 0000-0002-4543-4123

Bu makale Creative Commons Attribution 4.0 Uluslararası lisansı ile lisanslanmıştır.